AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

"Tėvynė" 307 W. 30th St.

No. 9 Vol. III. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS. 2 d. Kovo (March), 1916 m. 4 cents per copy Metas III.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Vokiečiai Bebandydami Prasimušti Kelią į Paryžių, Pražudė 150,000 į Penkias Dienas.

Jų bandymas paimti Verdun tvirtovę kol kas dar nepavyko. Jie atmušė francuzus atgal per 5 mylias ir paėmė 15,000 jų nelaisvėn. Jie taipgi buvo paėmę vieną Verduno fortų, bet francuzai jį vėl atsiėmė ir dabar nors baisus mūšis vis siaučia, tvirtai atlaiko teutonų atakas. Sakoma vokiečiai atakuoja Verdun tvirtovę su puse milijono kareivių. Kaizeris tėmija mūšį apie Verduną. Rusai pasekmingai atmušė teutonų atakas ties Ryga ir Dinaburgu ir Galicijoj. Armenijoj ir Persijoj rusai smarkiai žengia pirmyn. Anglam geriau sekasi Mesopotamijoj. 8 prekybos laivai nuskandinti į vieną dieną.

Karės Bėgis.

Vokiečiai, sutraukę nuo 300,000 iki 500,000 jų geriausių kareivių ant trumpo fronto, nuo 10 iki 20 angl. myliu; sutraukę savo milžiniškas 16 col., o austrų 17 col. kanuoles, dar kartą bando prasimušti kelią į Paryžių. Jie nesigaili nė gyvasčių nė amunicijos — yra pri sirengę viską aukauti, bile pasiekti savo tikslą. Vokietijos kron-princas vadovauja šiame žygyje o pats Kaizeris, taipgi pribuvęs ant fronto, nuolat ragina kareivius eiti pirmyn, mirti už "Vaterland". Visa ši baisi ataka yra koncentruota ant Verduno, gal didžiausios Francijos drutvietės, kuri gina kelią į Paryžių ir kurią vokiečiai, ypač kronprincas, nuo pat pradžios karės bandė paimti, bet nepajiegė už tai kad nenorėjo užtektinai gyvasčių aukauti.

Verdun dabartiniu laiku yra dar tvirtesnis negu kada jis buvo, nes kaip francuzai patėmijo, kad pirmos klesos Maubeuge ir Liege fortai neatlaikė prieš vokiečių sunkias kanuoles, jie pertaisė Verduno fortus su lyg paskučiausių karės inžinierių įdėjų, padarydami juos du kart tvirtesnius. Taipgi, francuzai visuomet labai vaktavo Verduną ir apielinkes, nes jie žinojo, kad čia jiem gręsia didžiausias pavojus. Kartą paėmę Verduną vokiečiai turėtu vietą iš kur eina netik svarbiausį keliai į Paryžių, bet į visą Franciją. Taip kad, idant paimti Verduną, vokiečiai turėjo nutarti padaryti baisias aukas. Bet dalykai taip virto, kad jie buvo priversti daryti šias aukas.

Nežiurint ant visų vokiečių užtvirtinimų, žinovai, sako, kad teutonų šalių ekonominis stovis yra labai blogas ir kad jie negalės dar keletą metų kariauti. O karės padėjimas yra toks, kad nematyt jos nė galo nė krašto. Teisybė teutonai daugiau laimėjo, negu sąjungiečiai, bet pastarieji nors vėl ir vėl sumušti, vienok nepasiduoda. O tuo tarpu. ant tolimo rytinio fronto, dalykai pradeda geriau eiti sąjungiečiams. Rusai sumušė turkus, paėmė Erzerumą ir eina susivienyti su anglais, kurie, nors sumušti, betgi laikosi prieš turkus. Gali buti, kad rusam susivienijus su anglais, jiem ir pasiseks paimti Bagdadą. — Tada kuone visi rytai butų sąjungiečių rankose, ir pavojus gręstų Konstantinopoliui. Tuom tarpu, karė Europoje stovi ant vietos, išskyrus austrų pirmyneigą Albanijoj, kas neturi labai didelę svarbą. Salonikyje, sąjungiečiai turi drutas pozicijas, kurias teutonai neprisirengia atakuoti. Išvaryti sąjungiečius iš Saloniki, butų taip pat sunku kaip pirmyn eiti Rusijoj arba Francijoj, ir daug mažiau naudinga. Rusus atgal stumti irgi netaip naudinga — nes rusai, jeigu reiktų, yra pasiryžę trauktis ikiUralų kalnų. Taip kad geriausia vieta atakuoti sąjungiečius, buvo Francijoj. Jeigu vokiečiam pasisektų pasiekti Paryžių, tai didžiausias įspudis butų padaryta ant sąjungiečių ir karės galas butų arti. Štai kodėl nereikėjo gailėtis gyvasčių. Ar vokiečiam pasiseks paimti Verdun ar ne, dar tuo tarpu nežinia. Lyg šiol jie atstumė francuzus penkias mylias atgal. Bet jie neteko net 150,000 kareivių. Jiem pasisekė užimti vieną iš seniausių fortų — bet jie neistengė jį laikyti, francuzai vėl atsiėmė. Dabar vokiečiai randasi, aplamai imant apie 5 myl. nuo Verduno, ir jų didžiausios kanuolės jau gali pasiekti nekuriuos fortus. Bet francuzai, prispausti, ir visas pajiegas padeda, kad atmušti priešus — ir išgelbėti savo tvirtovę. Francuzų nuostoliai, nors daug mažesni už vokiečių vienok taipgi žymus. Kiek jų užmušta ir sužeista, nežinia, bet suvirš 15,000 jau pateko nelaisvėn.

Kas link kitų frontų: Armenijoj ir Persijoj — rusai vis žengia pirmyn. Mesopotamijoj, anglai einant pagelbon Kut-el-Amaroj uždarytiems anglams, jau pradėjo atakuoti turkus, ir taipgi žengia pirmyn. Rusijoj. teutonų užpuolimai atmušti palei Rygą ir Dinaburgą o Galicijoj, ties Tarnopol, rusai sako jog progresuoja. Italai ir austrai smarkiai kovoja, bet neistengia kits kito apgalėti. Albanijoj, austrai užėmė Durazzo. Dabar tik Avlona, pietinėje Albanijoje randasi italų ir jų sąjungininkų rankose.

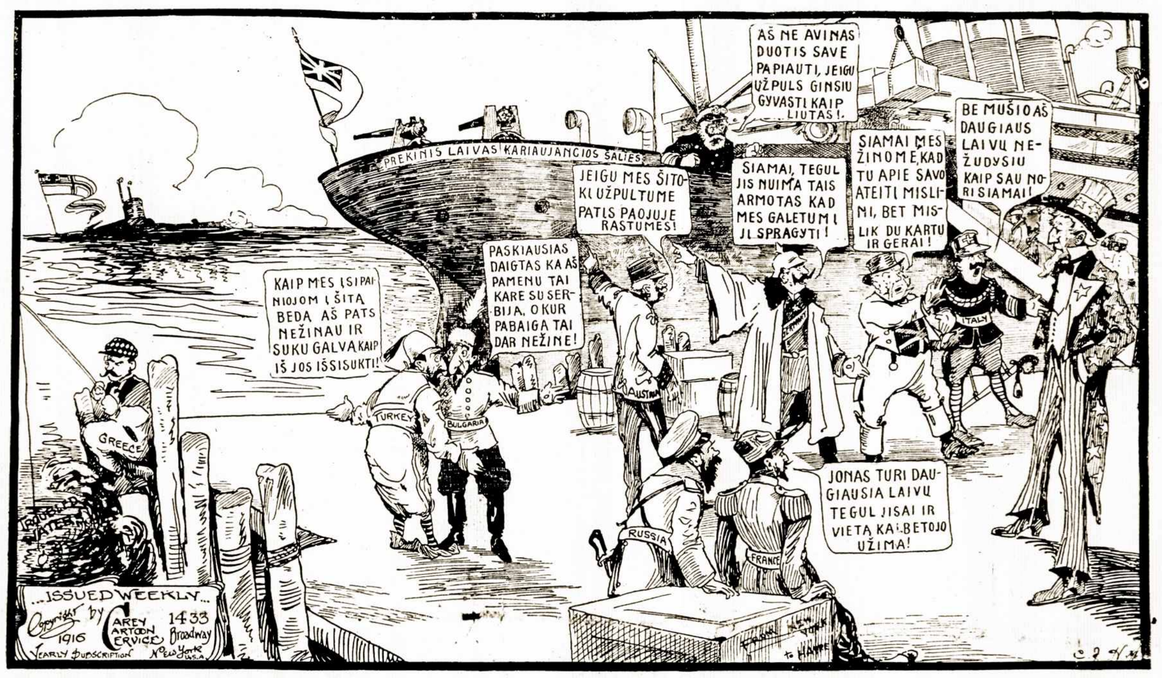

Derybos skandyti apginkluotus pasažierinius laivus kariaujančių šalių.

VOKIEČIŲ SKRAIDUOLIO NUVEIKIMAI.

Londonas, vasar. 23 — Iš Teneriffe, Canary salų (ties šiaur-vakarine pajure Afrikos) pranešta, kad anglų pirklybos garlaivis Westburn, plevesuojant vokiečių vėliavą, ir valdomas 8 vokiečių atvyko tenai del pataisymų, 8 vokiečiai yra 7 jureiviai ir 1 oficierius, sakoma nuo vokiečių skraiduolio Moewe. Apart vokiečių, randasi 206 nelaisviai, nuimti nuo 5 anlgų laivų ir 1 belgų laivo, kuriuos skraiduolis Moewe nuskandino pietiniuose Atlanto vandeniuose.

Nuskandinti laivai buvo: Luxembourg, 4332 tonų; Flamenico, 4540 tonų; Horace, 3335 tonų; Corbridge, 3687 tonų; Edinburgh, 1473 tonų; Clan Mac Tavish — nepažymėta kiek tonų.

Pats laivas Westburn yra 3300 tonų. Skraiduolis Moewe, kuris visus šiuos laivus paėmė, yra tas pats kuris pasiuntė anglų laivą Appam neseniai į Ameriką.

JAPONAI PROTESTUOJA.

Tokio, vasar. 23 — Dažinota, kad Japonija protestavo prieš Vokietiją, per Suvienytų Valstijų valdžią, kas link nuskandinimo japonų laivų. Jeigu Vokietijos arba Austrijos submarinai ir toliau skandins japonų laivus, tai ateityje Japonija nesielgs taip gražiai su vokiečiais nelaisviais ką ji turi, kaip ji lygšiol elgėsi. Japonija toliau praneša, kad ji ketina kada nors pareikalauti atlyginimo už laivą Yasaka Maru.

NESIBIJO GRAIKŲ.

Londonas, vasar. 23 — Pranešta iš Athenų, kad laike paskutinio pasimatymo su Graikijos karalium, Generolas Serrail, francuzų komandantas Salonikyje, gana aštriai kalbėjo. Ant visų atkartotų karaliaus protestų, generolas Serrail sakė, kad sąjungiečiai taip elgėsi, kaip jie buvo priversti elgtis; visi jų kariški veikimai buvo butinai reikalingi. Toliau jis sakė, kad Graikija buvo liuosa taip daryti, kaip jos ypatiški interesai reikalavo, (reiškia, jeigu norėtų, galėtų prie teutonų prisidėti). Nežinodami tikrai kurion pusėn Graikija links, sąjungiečiai taip darė, kad nelaimei pakilus, jiem nereikėtų bijotis graikų, jie galėtų ir be jų apsieiti. Bet visame tame, sąjungiečiai nenorėjo įžeisti graikų jausmų.

DIDELIS MŪŠIS FRANCIJOJ.

Londonas, vasar. 23 — Dvi dienos atgal, vokiečiai pradėjo baisų bombardavimą francuzų pozicijų į šiaurę Verdun. Po bombardavimo 7 vokiečių korpusai, (apie 280,000 vyrų) pradėjo ataką, vadovaujant Kronprincui, per frontą 25 mylių. Vienoj vietoj jie paėmė francuzų pozicijas per dvi mylias, kartu apie 3000 nelaisvių, Kitur jie mažiau laimėjo, nes francuzai tvirtai laikėsi. Nuostoliai abiejų pusių bet ypač vokiečių šiame mūšyje, kuris dar nepasibaigė, buvo baisųs.

VOKIEČIAI TIK 6 MYL. NUO VERDUN.

Paryžius, vasar. 24 — Vokiečiai užėmė tris francuzų kaimus, Brabant, Samogneux ir Ornes, apielinkėse Verduno; vokiečiai dabar randasi vos 6 angl. myl. nuo miesto Verdun. Francuzai nors turėjo pasitraukti kaip kur, vis neleido vokiečius perlaužti jų linijas. Sakoma, kad per frontą 8 angl. myl. tiesioj linijoj į šiaurę nuo Verdun, vokiečiai yra sutraukę po 10 kareivių ant kiekvienų trijų pėdų, del atakos.

KAIZERIS NETOLI VERDUN.

Londonas, vasar. 24 — Gauta žinia iš Berlyno, per Kopenhageną, kad pats kaizeris įsteigė savo viršiasią kvatierą užpakalyje vokiečių pozicijų prieš Verdun. Kaizeris parodo stebėtiną energiškumą. Jis laiko prakalbas kas dien del kareivių, ir ragina jiems nepasiduoti, padėti visas pastangas kad įveikti francuzus.

TEUTONAMS NESISEKA RUSIJOJ.

Petrograd, vasar. 24 — Vokiečiai atakavo ties Ogerant Rygos fronto bet buvo atmušti. Ties Panevėžio gelžkelio, ant Dinaburgo fronto, ir ties Czartorysk, rusai šiek tiek progresavo. Galicijoj, netoli Tarnopol, rusai su minom, privertė austrus trauktis atgal.

Juodojoj jurėje, du priešų orlaiviai du kart atakavo rusų submariną, bet veltui. Submarinas sunaikino turkų vėju plaukiantį laivą prikrautą anglių.

TEUTONŲ NOTA RUMUNIJAI.

Londonas, vasar. 24 — Gauta žinia, kad vengrų laikraštis Pesker Lloyd praneša, jogei teutonai-bulgarai pasiuntė notą Rumunijai prašant jos draugiškai išaiškinti, kodėl tvirtovės ir kariumenė šale Bulgarijos rubežiaus, yra nuolat drutinama.

ŠAUKIA RUMUNUS KARIUMENĖN.

Londonas, vasar. 25—Pranešta iš Bucharesto (Rumunijos sostinės) per Amsterdamą, kad Rumunijos karės ministerija išleido paskelbimą, sušaukiantį visus rumunus piliečius tarp 21 ir 46 m. del tarnystos kariumenėje.

RUSŲ LAIVYNO NUVEIKIMAI.

Petrograd, vasar. 25 — Juodojoj jurėje, rusų torpėdiniai laivai netoli miesto Sinope nuskandino 4 vėju plaukiančius laivus, suardė tiltus ant gelžkelio ir išvaikė kupranugarių karavaną.

RUSAI LAIMI AZIJOJ.

Petrograd, vasar. 25 —Rusų oficijalis pranešimas:

"Už Kaukazo, musų pulkai paėmė šturmu miestą Ishpir. Vijimas priešų Erzerum ir Knyss rajonuose tolyn tęsiasi.

"Kermanšah rajone, Persijoj, musų pulkai, išviję priešus iš jų pozicijų ant kalnų, užėmė miestą Sakhne paimdami 4 kanuoles. Į pietus nuo Teheran, mes užėmėm miestelį Kachen."

Turkai, kuriuos rusai nuvijo apie 40 myl. nuo Erzerum, gavo sudrutinimų ir bando vėl susiorganizuoti.

SULAIKĖ VOKIEČIŲ PIRMYNEIGĄ.

Paryžius, vasar. 25—Bent laikiniai, francuzai, kovodami su desperacija, sulaikė vokiečių pirmyneigą ant Verduno. Bet vokiečiai sulaikyti ties Cote du Poivre tik 4½ angl. mylios nuo Verduno. Tuo tarpu, tris iš Verduno 20 fortų randasi tik 2 ar 3 mylios nuo vokiečių pėstininkų linijų ir jau yra bombarduojami. Bet francuzai, gavę didelius sudrutinimus, tikisi jog dar galės laikytis.

Per penkias dienas nuolatinių mūšių, vokiečiai pastumė francuzus 5 myl. atgal per frontą 15 myl. Sakoma, kad šis mūšis, kuris dar nepasibaigė yra sunkiausias kuris atsibuvo ant vakarino fronto nuo vokiečių sumušimo ant Marne upės, 1914 m. Paryžiuje skaitliuojama, kad per tas 5 dienas, vokiečiai neteko 150,000 kareivių. Vokiečai sako, kad apart galybės užmuštų ir sužeistų, 10,000 francuzų paimta nelaisvėn.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Published by
M. PALTANAVIČIA,
at Worcester, Mass.
Every Thursday.
Yearly Subscription:
In United States ..... $ 1.50
" " 6 Months 75
To Foreign Countries ... $ 2.00
" " 6 Months .... $ 1.00
Advertising rates on application. All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 MillburySt., Worcester Mass.
4 cents per copy.

"AMERIKOS LIETUVIS"
Leidžia
M. PALTANAVIČIA,
Worcester, Mass.
Savaitinis laikraštis
Eina Ketvirtadieniais.
Prenumeratos kainà:
Suvienytose Valst. met... $ 1.50
" " pusei metų 75
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 MillburySt., Worcester, Mass.
Kitose viešpatys. metams $ 2.00
" " pusei metų . $ 1.00
4 centai už numerį.

ANGLAM .GERIAU SEKASI MESOPOTAMIJOJ.

Londonas, vasar. 25 — Pranešta, kad anglų kariumenė kuri eina pagelbon savo sątėvynainių uždarytų Kut-el Amaroj, pirmyn žengia. Ji užėmė naujas pozicijas, tik 600 mąstų nuo turkų pozicijų.

Generolas Townshend, kuris komanduoja anglus Kut-el-Amaroje, linksmas žinias praneša kariumenei, kuri ateina jo pagelbon. Jis sėja dabar daržovių, kur tik galima. Jis sako, kad jiem truputį nuobodu Kut-el Amaroje, ir prašo, kad duotų jiem grafofonų adatų. Šios adatos ir kiti maži daiktai buvo įmesti į jo stovyklą iš orlaivio. Toliau, gen. Townshend sako, kad jam netruksta proviantų, ir kad jis gali dar ilgai laikytis. Turkai jau seniai liovė bergždžias atakas ant Kut-el-Amara, kurios jiem tik daug gyvasčių lėšavo. . . .

BOMBARDUOJA DURAZZO.

Vienna, vasar. 25 —Oficijaliai paskelbta, kad austro-vengrų baterijos bombarduoja dokus Durazzo (Albanijoj), ir neleidžia italam iššodinti daugiau kareivių bei karės reikmėnų. Italai, kurie gina Durazzo buvo sumušti netoli to porto, ir neteko 700 nelaisvėn.

RUSAI PAĖMĖ KERMANŠAH.

Londonas, vasar. 26 — Persų miestas Kermanšah, ant kelio kuris eina į Bagdadą, pateko į rusų rankas. Miestas buvo gerai apdrutintas, ir jį gynė druta turkų kariumenė, po vadovyste vokiečių oficierių, vienok rusai jį paėmė šturmu. Miestas Kermanšah turi 40,000 gyventojų ir yra centras kelių einančių į svarbius persų ir turkų miestus. Kermanšah yra 150 angl. myl. nuo Kut-el-Amara. Su paėmimu Kermanšah dingo paskutinė kliutis kuris neleido rusams susivienyti su anglais del ėjimo ant Bagdad.

12,970 PAIMTA ERZERUME.

Londonas, vasar. 26—Oficijališkai paskelbta Petrograde, kad rusai paėmė tik 235 oficierių ir 12,735 kareivių turkų Erezerume.

Taip gi paimta 323 kanuolių, trįs vėliavos ir dideli sandėliai amunicijos bei proviantų.

DURAZZO PATEKO AUSTRAMS.

Londonas, vasar. 26 — Avangarda austrų kariumenės iėjo šį vakarą į Durazzo. Italų valdžia prisipažįsta, kad jos kareiviai, kartu su serbais, juodkalniečiais ir albanais kareiviais apleido miestą. Essad Paša ir albanų valdžia taipgi prasišalino.

FRANCUZAI ATĖMĖ FORTĄ NUO VOKIEČIŲ.

Paryžius, vasar. 26 —Vokiečiai paėmė išlaukinį Verduno fortą, Donaumont šturmu, bet neilgai jį laikė, nemlžiniška kontr-ataka, francuzai jį vėl atsiėmė, ir dar toliau nuo jo pastumė vokiečių linijas.

8 LAIVAI NUSKANDINTI VIENA DIENA.

Londonas, vasar. 27 — Garlaivis Maloja, 12,431 tonų, priklausantis Anglų P. & O Kompanijai užėjo ant minos dvi angl. mylios nuo prieplaukos Dover ir nuskendo į pusę val. 147 ypatos buvo užmušti nelaimėje arba nuskendo. Daugelis laivų patėmijo nelaimę ir pribuvo Malojai pagelbon. Vięns iš jų, Empress of Fort William, 2181 tonų, taipgi užėjo ant minos ir nuskendo.

Anglų garlaivis Suevier, užsidegė viduryje Atlanto vandenyno ir buvo apleistas. Netoli esantis kitas garlaivis išgelbėjo jureivius.

Holandiečių krasos garlaivis Meeklenburg, 2885 tonų, užėjo ant minos ir nuskendo. Pasažieriai ir jureiviai išgelbėti.

Anglų garlaivis Fastnet, 2227 tonų, nuskandintas Tarpžeminėse jurėse submarino; jureiviai išgelbėti.

Francuzų garlaivis Trignac, 1447 tonų, užėjo ant minos Šiaurinėse jurėse. 5 ypatos išgelbėta, 26 dingo.

Švedų garlaivis Tornborg nuskandintas submarino Tarpžeminėse jurėse; jureiviai išgelbėti.

Norvegų garlaivis Birgit, nuskandinta, bet nepažymėta kur nė kaip. 17 ypatų išgelbėta.

FRANCUZAI TVIRTAI LAIKOSI

Londonas, vasar. 27 — Sunkųs francuzų padrutinimai pribuvę pagelbai Verduno, matomai sulaikė vokiečių pirmynėjimą. Nežiurint stebėtiną narsumą, kurį parodė 20 puikiausių teutonų kariumenės korpusai po akių kaizerio, dideliame sniego šturme, aišku, kad teutonai mažai progresavo paskutiniose 24 valandose. Aplinkui Donaumont, fortą kurį vokiečiai paėmė, bet neįstengė laikyti, guli kruvos lavonų.

Iš Berlino pranešta, kad ligi šiol jie paėmė 15,000 nesužeistų francuzų nelaisvėn.

SĄJUNGIEČIAI BOMBARDAVO METZ.

Berlinas, vasar. 27 Sąjungiečių orlaiviai bombardavo miestą Metz. užmušdami aštuonis civilius žmones ir sep mų sugrauta. Netoli Metzo nau sugrauta. Netoli Metzo tvirtovės, vokiečių orlaiviai privertė francuzų orlaivį nusileisti žemyn. Aviatoriai paimti nelaisvėn.

ANGLAI UŽIMA FRANCUZŲ VIETAS.

Ottawa, Kan., vasar. 27— Gauta žinios povandeniniu telegrafu, kad anglai pailgino savo linijas Belgijoj ir Francijoj, kad užimti vietas francuzų pulkų, kurie buvo nusiųsti Verduno pagelbon. Vokiečiai tuo tarpu turi 20 korpusų ties Verdun, o francuzai tik 15.

MUŠIS EGIPTE.

Londonas, vasar. 28 —Vakariniame Egipte, gaujos arabų, po vadovyste turkų oficierių tarp kurių radosi ir Nuri Bey, brolis Turkijos karės ministerio Enver paša, buvo užpulti anglų Piet. Afrikos kareivių ir skaudžiai sumušti. Nuri Bey buvo užmuštas. Arabai pabėgo betvarkėje, palikdami 200 savųjų sužeistų ir užmuštų.

ANGLAI ATAKUOJA MESOPOTAMIJOJ.

Londonas, vasar. 28 — Anglų sudrutinimų kariumenė pradėjo smarkiai atakuoti turkus užėmusius pozicijas šale Tigriso upės, žemiau Kut-el Amara. Turkų pozicijos yra nuolat bombarduojamos anglų kanuolių.

Iš Harbin, Mandžiurijos pranešama, kad ištisa divizija rusų kareivių eina į prieplauką Dalny, kur jie užeis ant japonų laivų ir plauks Mesopotamijos link.

MUŠIS APIE VERDUN.

Paryžius, vasar. 28 —Baisus mušis vis siaučia Verduno apielinkėse. Fortas Douaumont, kuris buvo papuolęs vokiečiams, yra tik kruva griuvėsių. Vokiečiai, kurie jį buvo užėmę, yra apsupti francuzų linijom. Francuzai atstumė vokiečius į šiaurę Verduno, bet vokiečiai biskį prisiartino į šiaurvakarus ir rytus nuo miesto.

VOKIEČIAI LAIMI CHAMPAGNE.

Berlinas, vasar. 28 —Vokiečiai pradėjo ofensyvą Champagne distrikte. Po ilgo bombardavimo, jų pėstininkai padarė ataką ir užėmė francuzų apkasas per toli angl. mylios. 26 francuzų oficieriai, 1009 kareiviai pa imti nelaisvėn. Taipgi 9 kulkasvaidžiai ir minų mėtanti mašina.

ITALIJA PAGRIEBĖ 34 VOKIEČIŲ LAIVUS.

Londonas, vasa. 29 —Italijos valdžia pagriebė 34 iš 37 vokiečių laivų, kurie dabar randasi italų prieplaukose. Sakoma, kad neužilgo, Italijos parlamentas paskelbs Vokietijai karę.

VOKIEČIAI LAIMI Į RYTUS VERDUNO.

Paryižus, vasar. 29 —Į rytus Verduno, vokiečiai užėmė kaimą Manheullas ir Champlon ir dar bandė tolyn žengti, kuomet francuzų artilerija juos sulaikė. Kitose apielinkėse Verduno, mušis lyg ir apsistojo pribuvus dideliem sudrutinimam francuzams. Artilerijos šaudymas tebeina, bet vokiečių pėstininkai daugiau neatakuoja.

Vokiečiai pradėjo ofensyvą Alzacijoj, Lotaringijoj ir Vogesų kalnuose. Alzacijoj ir Lotaringijoj, vokiečiams pavyko persilaužti į francuzų pozicijas, bet jie greitai buvo vėl išvaryti.

VOKIEČIAI RENGIASI PRIE PIRMYNEIGOS RUSIJOJ.

Petrograd, vasar. 29 —Didelis veikimas tebeina ant viso vokiečių fronto Rusijoj. Milžiniški sandėliai uždegančių ir eksliodujančių bombų, ir dideli skaičiai orlaivių tapo surinkta vokiečių ant šio fronto. Nuo šių ir kitų darodymų, manoma, kad pavasaryje, vokiečiai, ketina pradėti kitą didelę pirmyneigą Rusijoj.

Iš Visur.

POPIEŽIUS MELSIS UŽ BELGIJĄ.

Roma. Popiežius Benediktas užtikrino Belgijos Kardinolui Mercier, kad jo velykinės maldos bus už Belgiją. Kardinolas Marcier neseniai apleido Romą, kur jis buvo atvykęs supažindint Popiežių su Belgijos padėjimu.

SNIEGAS IR LAVINOS ŠVEICARIOJ.

Berne, (Šveicarija). Pastaruoju laiku labai daug lavinų (sniego slenkimai nuo kalnų) atsibuvo Šveicarijoj. Nekurios lavinos atsibuvo ant rubežiaus ir penki kareiviai, kurie saugojo rubežius, buvo užmušti. Kiti buvo pakavoti po sniegu, bet iškasti dar gyvi. Šv. Bernardo vienuoliai ir keleiviai kurie randasi garsiame klioštoriuje ant viršaus Alpų kalnų, negalės išeiti per bent mėnesį laiko, nes klioštorius yra visai užmurytas sniegu. Net šunįs, kurie jieško paklydusių, negali išeiti. Maisto yra užtektinai vienuolyne, delto nėra baimės bado.

VOKIETIJA UŽDRAUDŽIA ĮGABENIMĄ PERTEKLIŲ.

Berlinas. Vokietijos valdžia uždraudė įgabenimą perteklio daiktų, be kuriu galime apsieiti karės laike. Tarp uždraustų daiktų randasi: visoki gėrymai, šilkai, kepurės, paveikslai, brangumynai, išdirbimai iš sidabro, rozinkos ir kiti brangųs vaisiai, vėžiai ir tt.

ATIDUODA GARBĘ JOANAI.

Paryžius. Anglai, kurie arti 500 metų atgal, nužudė Joaną, Orleano Mergelę, garsią Francijos didvyrę, 24 d. vasario šių metų, padėjo vainiką palmų ties pėda jos stovyklos Paryžiuje, su parašu, ant kurio buvo išreikšta didžiausias gerbimas jos ir jos nuveikimų.

VOKIEČIŲ MINOS BLOKUOJA ŠVEDIJOS PAJURĘ.

Stockholm. Vokiečiai pasėjo galybę minų tik 3 myl. nuo pietinės Švedijos Baltijos pajurės. Minos pasėta taip tankiai kad švedų prekybos ir karės laivai niekur negali plaukti be pagelbos vokiečių styrininkų, kurie žino, kur minos randasi. Vokiečiai pasėjo šias minas, kad nedaleisti gabenimą kontrabandos išilgai Švedijos pajurės į Finlandijos portus.

Vienas švedų , garlaivis Knippla užėjo ant minos ir nuskendo. Švedai yra baisiai įpykę, nes jiem nebuvo pranešta apie minų dėjimą, kuris buvo atliktas naktyje Abelnai, švedai dažinojo apie minas tik po šiai nelaimei. Švedai protestavo prieš šį minų dėjimą.

PAGRIEBĖ 36 TEUTONŲ LAIVUS.

Lisbonas (Portugalijoj). Portugalijos admiraltijos paliepimu, 36 vokiečių ir austrų laivai apsistoję Portugalijos uostuose buvo paimti į portugalų rankas. Portugalija sako, kad tas buvo padaryta del jos visuomenės interesų ir laivai bus sugražinti karei pasibaigus. Tuo tarpu, portugalai jureiviai užims vietą vokiečių ant laivų.

Vokietija pasiuntė Portugalijai aštrų protestą, pareikalaudama sugražinimo laivų vokiečiams.

Iš Amerikos.

EKSPLIOZIJA ANT ŽVEJOTOJŲ LAIVO.

Boston, Mass. Gasolino ekspliozija išnešė padangėn didelį žvejotojų laivą Mary C. Santos, šioj prieplaukoje 23 vyrai radosi ant laivo laike ekspliozijos. Iš šio skaičiaus, 2 buvo susyk užmušti o 10 buvo labai sužeisti.

TEUTONAI ATAKAVO TRUKĮ.

Tacoma. Šeši ar aštuoni vyrai užpuolė ant Great Northern gelžkelio tavorinio traukinio, vežančio automobilių ir karės reikmenų del Rusijos, kurie turėjo buti užkrauti ant laivų porte Seattle, ir nukirto ryšius tarpe vagonų, padalydami traukinį į keturias dalis. Traukinio darbininkai kovojo su užpuolikais ir pagavo 2 iš jų, kurie prisipažino esą austrai.

STREIKIERIAI IŠLOŠĖ.

Ansonia, Conn. Šio miesto mesingio dirbtuvių darbininkai, kurie buvo išėję ant streiko laimėjo. Kompanijos išpldė visus jų reikalavimus. Darbininkai sugrįžo darban 28 d. vasario.

KEROSINO LAIVAI LĖŠUOS $13,000,000.

New York. John D. Archbold, prezidentas New Jersey valtsijos Standard Oil kompanijos pranešė, kad jo kompanija pradėjo statyti 13 didelių rezervoarinių garlaivių del vežimo kerosino, kurie kiekvienas lėšuos po milijoną dolierių. Kitų valstijų kompanijos stato iš viso 36 tokius laivus.

P. Archbold sako, kad reikalavimas del kerosino yra taip didelis, kad kompanijos galėtų išparduoti visą žibalą ką galima padirbti, jeigu tik turėtų užtektinai laivų del jo pargabenimo.

DINAMITO EKSPLIOZIJA

St. Louis. Dvi moterįs buvo užmuštos ir apie 20 ypatų buvo sužeista kuomet penkios skrynios dinamito sukrautos mažame budinke ekspliodavo. Tris dešimts namų buvo visai sunaikinta o daugelis kitų suardyta. Bijoma, kad dar keleta ypatų randasi namų griuvėsiuose.

MOTERĮS PAAUKAVO SAVO ODĄ.

Des Moines, Ia. Labai žingeidi operacija, kuri tęsėsi per penkias valandas ir kurioj buvo suvartota trįs ketvirtainės pėdos žmogaus odos, buvo atlikta šiame mieste. Iš priežasties šios operacijos, Roy Adreon, kuris baisiai apdegė ekspliozijoj, galės toliau gyvuoti. Visą laiką operacijos, kuomet svetima oda buvo prisiuta prie jo mėsų, Adreon nebuvo užmigdytas, bet atjautė visą skausmą. Reikalingą odą davė Adreono pati, sesuo, svainė ir trįs draugės.

VAGĮS LAIMĖJO DIDEĮ SUMĄ PINIGŲ.

New York. Vagįs, kurie turėjo raktus Suvienytų Valstijų krasos automobilio ir krasos siuntinių krepšių, pavogė keturias labai svarbias registruotas pakietas iš krasos automobilio kuris radosi ant pervažos šiame mieste. Vienoj pakietoj buvo pinigų vertų 200,000 dol. Kitose pakietose nežinoma tikrai kiek pinigų buvo. Pinigai buvo siunčiami į New Yorko bankas. Vagįs vienok nevisai gabųs buvo, nes jie paliko kitas pakietas automobiliuje, kuriose radosi arti milijonas dol.

ŽINGEIDI ŽUVIS.

Beveik kiekvienas žmogus kuris yra šiek tiek apsiskaitęs, girdėjo apie ešerius, kurie kuomet pailsta nuo plaukimo, užlipo ant medžio pasilsėti. Taipgi gana gerai žinoma apie lekiojančią žuvį, kurių skaitlingai randasi šiltuose vandeniuose; tai yra nepaprastos žuvįs, vienok ne taip žingeidžios, kaip taip vadinama "plaučių žuvis" apie kurią daug mažiau žinoma, nes retai apie ją girdisi.

Ši žuvis yra vadinama "plaučių žuvis" nes ji turi porą labai gerų plaučių, su kurių pagelba ji gali gyvuoti per ilgus mėnesius ant saužemio, visai be vandens. Per tą laiką, ji kvėpuoja orą lyginai taip kaip žemės sutvėrimai. Kuomet žuvis sugrįžta į vandenį, ji vėl vartoja savo pažiaunes.

Kiekvienas sutvėrimas yra pritaikintas prie aplinkybių, kuriose jis turi gyvuoti. Ši žuvis turi plaučius, nes ji gyvena karštuose kraštuose, kur upės buna išdžiuvę per kelis mėnesius kas met.

Neseniai New Yorko Gamtos Muzėjus gavo vieną šių žuvų. Ji buvo pasiusta į muzėjų šmotelyje molio, kuris buvo iškastas iš dugno išdžiuvusios upės Afrikoje. Žuvies nebuvo nė matyt šiame šmote molio; radosi tik mažytis tunelis, per kurį žuvis, įlindusi molyje, gavo oro. Žuvis kuomet ji atvyko muzėjun, lyg ir miegojo. Bet po kelių dienų, padėjus šmotą žemės prie vandens, ji išlindo, ir dabar linksmai beplukoja.

Šios žuvįs yra labai retai randamos dabar. Bet keli milijonai metų atgal, jų buvo labai dideli skaitliai ir labai įvairių rušių.

IVAIRUMYNAI.

Rumunijoj, imant atidon gyventojų skaičių, daugiau kudikių gema negu kokioj kitoj Europos šalyje.

*

Austrijos Didkunigaikštis Franz Jozef turi 15 krikšto vardų.

*

Rusijoj uždrausta vyrui apsivesti daugiau negu keturis kartus.

*

Nuo pradžios karės apie 1000 laivų visokių rušių buvo sunaikinta.

*

Rumunijos svarbiausi produktai yra grudai, vynas ir medis. Kur kas didesnė dalis gyventojų užsiima ukininkyste.

*

Bolivija, Pietinėje Amerikoje visai neturi pajurės. Bet ji yra padarius sutartį su Chile, ir jos žmones gali uždyką pereiti arba persiųsti savo tavorus per tą šalį iki Ramusiojo vandenyno pajurės.

*

Belgai pabėgėliai Anglijoj padirba labai daug medinių klumpių.

*

Į vieną metą, karvė arba arklįs suėda devynis syk tiek kiek jis sveria.

*

Gelžkelio tunelis daugiau negu tris mylios ilgio buvo neseniai užbaigtas per kalnus ant rubežiaus Mažosios Azijos ir Sirijos.

*

Chiniečiai pirmiausia pamatė kerosinines lempas misijonierių namuose. Tos lempos jiem taip patiko, kad visi norėjo jas turėti. Delto, pastaraisiais laikais, Chinija importuoja už 14 milijonų dol. kerosino kas met.

*

Jeigu Rusijos gyventojų skaičius ir toliau taip pat didinsis kaip per praeitus 40 metų, tai pabaigoj šio šimtmečio Rusija turės 600 milijonų žmonių.

*

Nors jau 5000 metų kaip kupranugaris yra naminis gyvulys, vienok jis dar niekad neparodė draugiškumo ir meilės del žmonių, kaip kiti gyvuliai, arklys, šuo, net ir šlapis, parodo.

*

Afrikoje už lietsargį galima nupirkti aštuones mergaites.

Apžvalga.

Tautos Fondas paduoda Amerikos lietuviam naują sumanymą: įsteigti $10,000 fondą, nukentėjusiems nuo karės šelpti. jeigu susiras 1000 lietuvių Amerikoje, kurie paaukos po $10; tai fondas ir sudarys reikalingą $10,000. Pinigus siųsti Tautos Fondo raštininkui A. A. Šliakiui 3255 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Sumanymas pagirtinas — tesusidaro naujų centų, naujais keliais surinktų, nukentėjusiai nuo karės Lietuvai —vis nuo to jai bus lengviaus.

Nesenas čia laikas, kaip visiems rodėsi, kad gal visos Amerikos lietuvių srovės susitaikys tokioje svarbioje valandoje bent Lietuvos šelpimo klausyme. Ta viltis buvo labai stipri prieš tautininkų susivažiavimą Philadelphijoje ir prieš pirmąjį A. L. T. Sandaros susivažiavimą New Yorke pasitarimui su kitų partijų atstovais. Bet tame susivažiavime pirmiausiai paaiškėjo, kad socialistai atsisako dalyvauti taikos tarybose. Dabar antrame A. L. T. Sandaros suvažiavime 22 d. vasario mėn. neva padėta pamatai susitaikinimui tautininkų su katalikais, nors taikos dar ištikrųjų ir nepadaryta. Šitame pasitarime, kiek mums rodos, nedalyvavo kokių tai painių priežasčių delei kairesnieji tautininkai....

Po šitokio taikos vykinimo, žiurėkime, kad tik mums Amerikos lietuviams netektų sulaukti dar didesnių partijų ir srovių vaidų.

Stebėtis reikia, kaip karšti musų partijų šalininkai mėgsta savo politikos priešininkus intarti, jogei jems nerupi Lietuvos, musų žmonių labas. Taip kaltina tuli tautininkai ir katalikai socialistus, jogei jie esą pilnai atsidavę kosmopolitizmui ir musų tautos vargai jiems neapeina. Tai vėl socialistai ir tautininkai kaltina katalikus buk jie esą parsidavę Romai ir jai vien tetarnauja ir Lietuvos labas jiems apeina tik tiek, kiek pernikštis sniegas. Socialistai ir katalikai išranda vėl jogei tautininkams ir gi Lietuvos labas nerupi nes pagal pirmųjų jie nesirupina darbininkų ,o tik buržuazijos reikalais, o juk Lietuvos gyventojai susideda daugiausiai iš darbo žmonių, antri gi sako jogei jiems rupi vien tikėjimo griovimas ir bedievystės platinimas, o ne tautos labas.

Jau vien tas, kad kiekviena partija įtaria savo priešus kuone tame pačiame prasižengime prieš musų tautą ir vėl kiekvienai partijai yra atmokama tuom pat apkaltinimu, galima suprasti jogei čia esama labai mažai tiesos ir nuoseklumo. Vienok netik musų akli partizantai, bet partijų vadai ir musų intelegentai nuolatos tai atkartoja ir dažnai panašiais argumentais naudojasi.

Gyvenimo faktai ir -gi visai ką kitą mums parodo. Imkime pastarųjų laikų apsireiškimus. Socialistai per savo fondą surenka aukų nukentėjusiems nuo karės ne mažiau, bet daugiau už tautininkus, pagal paskučiausių žinių, sutveria Amerikonų komitetą Lietuvai šelpti; visi tai daroma Lietuvos, ne kosmopolitizmo labui. Tautininkai ir gi renka aukas, informuoja svetimtaučius apie Lietuvos vargus. Daktaras Šliupas Philadelphijos seime pritaria išvien dirbti su katalikais, ar-gi tas viskas daroma bedievystės platinimui, o ne Lietuvos labui? Katalikai vėl šelpia lietuvių karės nukentėjusius, steigia lietuvių mokyklas, - kuria laikraštį užtarimui Lietuvos ir supažindimui svetimtaučių su jos vargais, ir tai vis nėra Romos, bet Lietuvos labui.

Visos musų partijos turi gerų norų, ypatingai šiame momente. Šiandieninė suirutė ir vaidai negali buti išaiškinti tuom, kad musų partijos nesirupina Lietuvos musų žmonių labu. Tame daugiau gali buti kaltinama musų partijų taktika. Visus jos kitaip supranta Lietuvos labą ir skirtinais keliais prie jo eina.

Talpiname šiame numeryje D. B. Protapo straipsnį kas link Lietuvos žemės išpirkimo. Turime patėmyti jogei pilnai sutinkame su gerbiamu autorium, jogei pavizdingos ukės čia Amerikoje butų pageidaujamos ir kad pakėlimas pienininkystės Lietuvoje yra reikalingas, bet tas nereiškia kad mums nereikia rupintis žemės išpirkimu ir ukių atstatymu prmiau negu statysime pieninkystės įstaigas.

Jei mes pristatysime pienininkystės įstaigų, o žemė ir ukės bus pakliuvus į svetimtaučių rankas, ką mes su toms įstaigoms veiksime? Žemė tai yra ukininkystės pamatas ir žemės išpirkimo klausimas privalo buti statomas pirmon vieton.

Klysta ponas Protapas pagalios manydamas, jogei pienininkyste Lietuvoje nėra rupinamasi. Lietuvos ukių pakėlimu rupytasi tulų musų veikėjų jau nuo seno ir pastaraisiais laikais buvo daug kas nuveikta toje srityj. Pieno išdirbystės, vartojimas trąšų, pavizdingos ukės, parinktos veislės gyvulių, sodininkystė prieš karę viskas tas Lietuvoje buvo ne naujiena. Kas sekė gerai veikimą ukininkų draugijų, laikraščių,. negalėjo nepatėmyti kokiais dideliais žingsniais Lietuvos ukininkai žengė pirmyn ir nėra visai reikalo bijotis, kad Lietuviai nemokėtų naudotis žeme, jei ji jiems butų suteikta. Visa bėda tame, kad geriausios Lietuvos žemės dideli plotai priklausė dvarams ir visas pelnas jų plaukė daugiausiai užsienin, vieton, kad likti vietos žmonių kulturos pakėlimui.

Kad mums yra reikalinga dvarų žemės išpirkimas ir palaikymas ukių lietuvių rankose, kad atsilaikius prieš vokiečių ar rusų kolonizaciją, apie tą negali buti dviejų nuomonių — tas mums butinai reikalinga. Reikia mums tik praktiškų nurodymų, kaip tą galima butų atsiekti.

M. S.

Mano Kelionė į Ameriką

(Tąsa)

DIDŽIARUSIAI.

Traukiniui paėjėjus trejatą, ketvertą valandų į žiemių pusę nuo Smolensko Gudų kraštas pasibaigia ir prasideda didžiarusių (velikorosų) kraštas. Krašto išvaizda pusėtinai atsimaino. Gudų kraštas daugiausiai buvo matyti smėliuotos žemės ir tankus miškai, o didžiarusių krašte žemė pilkesnė ir tokių trąšių didelių miškų, kaip Gudų krašte beveik nematyti. Dažnai pasitaiko resvi beržynėliai, eglynėliai, pušynėliai, kartais elksnynėliai arba maišyti mikeliai, bet tai ne Minsko gubernijos augštos, liemeningos pušys, tinkamos laivų stiebams daryti. Iš Minsko gubernijos daug tų puikių gudų pušių ir eglių nuplaukia kasmet pro Lietuvą Nemunu į Prusus ir dar toliau į vakarus. Didžiarusių kraštas smarkiai besiplatinant gyventojams savo geriausius miškus iškirto ir užleido laukams. Abypusiai geležinkelio dažniau, kaip Gudų krašte pasirodo sodžių krūvos. Didžiarusių sodžiai daug kitokesni, kaip gudų. Gudų, kad ir mažiausios bakužėlės kartais medeliais apsodintos, o didžiarusių medžio prie trobos nepamatysi. Nepamatysi net miško arti sodžiaus —miškai tarsi bėga, traukiasi šalin nuo didžiarusių sodžiaus. Didižarusių sodžiai didesni už gudų. Gudų sodžiai dažnai esti tokio didumo, kaip lietuvių sodžiai, didžiarusių gi po kelis šimtus ir net po kelis tukstančių kiemų. Trobos nieku neskiriamos viena nuo kitos ir taip arti stovi, kad ištolo išrodo visos susiglaudusios šonai į kruvą. Tarp trobų eina plačios gatvės, kaip mieste. Mat didžiarusiai mėgsta vasaromis išėję į savo sodžių gatves linksmintis, vaikštinėti. Visas sodžiaus gyvenimas tuomet iš vidaus trobų tarsi, išeina į gatvę. Kriuną seniai ir senės nulipa nuo krosnies, išeina laukan ir kur atsisėdę po savo trobos pastoge žiuri kaip linksminasi jaunimas. Negrįstos sodžiaus gatvės vasara labai dulkėtos, o rudenį ir pavasarį pabiursta ir pasidaro netik neišvažinėjamomis, bet ir neišeinamomis. Dar didelis skirtumas tai tas, kad gudų sodžiuj retai pamatysi cerkvę, jų cerkvės, kaip ir lietuvių bažnyčios yra miesteliuose o didžiarusių sodžiuose kiekviename butinai yra cerkvė. Yra didelių sodžių, kur cerkvių yra po keliolika arba kelias dešimtis. Didžiarusių trobos išrodo iš lauko ir iš vidaus didesnės ir gražesnės, kaip gudų. Apskritai didžiarusių sodžiai nepasižymi savo gražybe. Vasarą žaliuoją laukai ir miškeliai priduoda didžiarusių sodžiams kiek gražumo ir linksmumo, bet rudenį ir pavasarį jie išrodo nykus ir liudni. Žiemą visus sodžius esti užklotas storu sluogsniu sniego. Iš pusnių kartais tik kyšo trobelės stogas ir kaminas, o langų veik visai nematyti—mat didžiarusių kiek šaltesnis kraštas kaip gudų ir Lietuvos. Langai paprastai iškertami iš gatvės, retai užtiksi trobą su langais į kiemo pusę. Iš viešosios pusės prie trobų yra dideli prieangiai. Butas viduje pertverta į dvi pusi — vienoje pusėje yra virtuvė su nepaprastai didelia krosnimi, kuri kartais atstoja pirtį, o antroje pati gyvenamoji grinčia. Šitoje pasieniais eina suolai ir tam tikros iš lentų sumuštos viškos -gultai, kur paprastai guli greta visi šeimynos nariai: seniai, sunųs, dukterys, jaunavedžiai ir maži vaikai. Pryšakinėje kertėje yra šventųjų paveikslai-ikonos su alyvos lemputėmis. Didžiarusiai mažai tesirupina savo butų puošimu. Tik dideliuose, turtinguose sodžiuose trobos padoriai užlaikomos ir gali jose rasti kokių baldų, šiaip gi sodiečių trobose nešvaru, trošku ir tuščia. Ypačiai biauru žiemą, kaip užkišama del šilumos langai. Kitose gubernijose didžiarusiai turi pasistatę dvi trobi-žieminę ir vasarinę. Vasarinė gražesnė, šviesesnė, švaresnė už žieminę. Namu tas laikoma klėtelėse ir priemenėse. Iš galų trobų pristatyti tvartukai namų gyvuliams: kiaulei, karvei aviai ir arkliui. Didėliuose šalčiuose šita draugija kartais sugabenama ir į trobos vidų. Patys didžiarusiai panašus į gudus, bet jų veidai platesni, akys drąsesnės apyseniai vyrai su ilgomis barzdomis, kaip vėtyklėmis. Didžiarusiai paeina iš tų pačių gudų ir ukrainiečių-rusinų. Tas kraštas, kur dabar gyvena didžiarusiai, tukstantį metų atgal buvo įvairių finų tautų užgyventas: muromos, vesių, čiudių, mordvos ir kitokių. Slavai iš šiandienino ukrainiečių krašto nuo Kijevo ir gudai nuo Smolensko ėjo į tuos finų kraštus, pamuštdavo juos, atimdavo nuo jų visa, paimdavo jų moteris— apsivesdavo, kurdavo savo kunigaikštystės ir ilgainiui iš tų susimaišiųsių tautų tautelių išėjo šiandieniniai didžiarusiai. Tai gi didžiarusiai nėra tikri slavai, kaip lenkai, rusinai, serbai, čekai — jie tėra finų-slavų tautų mišinys, bet įstabu, kad rusų valdžia ir dalis valdžios apynasriais pažabotų rusų intelegentų daro didžiarusių liaudį kovotoja už visus slavus ir slavų idealus.

(Toliaus bus)

Darbininkai Kentucky geležinkelio gavo nuo savo kompanijos prisakymą, kad nustotų juokavoję su moterimis pakelės miesteliuose bevažinėdami ant trukių, nes vyrai apskundė juos už savo prisiegų viliojimą.

PRIE LIETUVOS ŽEMĖS IŠPIRKIMO KLAUSIMO.

Perskaitęs "Amerikos Lietuvio" No. 7 "Apžvalgą" neiškenčiu neišreiškęs ir savo minčių tame svarbiame klausime.

Svarbu yra ne vien ukes užpirkti Lietuvoje, bet taip pat svarbu yra kad davus progą pasimokyti kaip iš tos ukės galima turėti gerą pelną. Ir tai pirmasis dalykas yra pienininkystė. Manau gal man netikėsite, kad Wisconsinos valstijoje pieno produktų išdirbama kas metas iki 92 milijonų dolierių. Ta suma yra didesnė negu aukso kasyklų duodamas pelnas šių trijų vakariniu valstijų: Nevados, Colorados ir Nebraskos.

Be rengimos pradėti pienininkystės išdirbysčių įkurimą Letuvoje nevertėtų nei kalbėti apie pirkimą žemės. Tai daryti — tai statyti namą be medegos be pamato. Sakysime ukininkas turi septynes melžiamas karves. Jis gali kasdieną parduoti smetoną ir pieną ir jau jis gali puikų pragyvenimą padaryti. Tiek karvių galima lengvai išauginti ant dešimt "desentinų." Bet neturint turgavietės pienui žmogus su ta pačia šeimyna ant tiek žemės jau labai sunkiai versis. Sunku palyginti ukininko padėjimą, kuris turi namą be randos ir gauna nuo 45 iki 65 dolierių kas mėnuo su padėjimu to ukininko kur nėra pieno produktų išdirbysčių. Galop tokio žmogaus gyvenimo sąlygas negalima palyginti nė su miesto gyventojaus, kur vien iš pinigo reikia viską supirkti.

Kas yra svarbu lietuvių gyvenime — tai pavizdį gero pasisekimo paduoti. Reikėtų Amerikos lietuviams sutverti vieną pavizdingą lietuvių ukininkų koloniją Amerkoje, kurioje viskas privalo buti vedama sulyg mokslo nurodymų. Tas parodytų kaip geriau lietuviai gali gyventi ant ukio čia Amerikoje ir todėl atsirastų noras pas lietuvius grįžti Lietuvon ir apsigyventi ten ant ukių. Bet lyg šiol pas mus buvo manoma dažniausiai, jogei gyvenant ant ukės prisieina dirbti tamsa nuo tamsos, maitintis vien juoda duona, ir iš to nesulaukiama jokio gero. Tame ir yra visa lietuvių nelaimė.

Jeigu Amerikos lietuviai nesutvers geros ukininkų kolonijos, tai lietuvių iš Amerikos miestų nebus galima išvesti nei su apšvieta nei su kapitalu į Lietuvos ukes. Greičiai po karės kas tik turės proga bėgs iš Lietuvos į Ameriką. Mums butinai reikalinga prirodyti, kad lietuviams yra geriaus ant ukės gyventi negu Amerikos miestuose, parodyti pavizdį kaip galima uždarbiauti žemės perkant ir parduodant, parodyti liaudžiai kaip reikia ukius vesti, kad turėti pasisekimą. Tuo tai labiausiai reikėtų rupintis Amerikos lietuviams ir jų organizacijoms.

D. B. Protapas
Žemdirbystės studentas.

NUO KO PAEINA DABARTINIS AMERIKOS GERBUVIS.

Kongresmanas Humphrey iš Mississippi, neseniai nustebino atstovų buto narius paskelbdamas, kad "kiekviena gerai dirbanti dirbtuvė, kasykla, fabrikas ir gerai stovinti ukė, yra surišta purvinais pinigo rysiais su kruvinais Europos karės laukais." Toliau jis šiaip išsireiškė:

"Eikite Europon, aplankykite frontą, kur dabar siaučia kruviniausia ir daugiausiai lėšuojanti karė visoj žmonijos istorijoj. Jųs nuvažiuosite amerikonišku automobiliu į apkasas iškastas amerikoniškais įrankiais, iš klotas amerikonišku medžiu, apsaugotas amerikoniškom špiegluotom vielom, apginkluotas amerikoniškais šautuvais, pripiltas amerikoniška amunicija, apgintas vyrų, apginkluotų, aprengtų ir pavalgydintų amerikoniškais produktais. Tuo tarpu, amerikoniški orlaiviai skrajoja virš galvos, kavalerija jodinėja ant amerikoniškų arklių, lengvą artileriją traukia amerikoniški mulai.

"Palaukite iki mušis apsistos, iki balta vėliavo laikinės sandaros plevesuos, ir tada apleiskite apkasas ir eikite pažiurėti baisios skerynės laukų.

"Patėmykite mirštantį, su išblyškusiu veidu kareivį, kurį nešama nuo mušio vietos. Jo kepurė yra padirbta iš amerikoniško audeklo. Jo uniforma taippat. Jo čeverykai buvo padirbti Amerikoj; nuimk juos, patėmysi, kad jo pančekos taipgi amerikoniškos. Jo apatinės drapanos buvo numegstos Amerikos dirbtuvėse. Jo patronų diržas paeina iš Amerikos ir patronai tam dirže yra amerikoniški. Jo tarba ir proviantai toj tarboje, yra Amerikos produktai. Nuo jo nusilpnėjusių rankų, puola jo šautuvas — padirbtas Amerikoj.

"Jo gyduolių skrynelė ir skrynelės įtalpa — amerikoniški. Atrišk sukruvintą bandažą nuo jo galvos; ta bandaža pasiųsta iš Amerikos. Jis nugabentas ligonbutin amerikoniškame ambulance. Ten jo laukia Amerikonės Raudonojo Kryžiaus "nursės." Jam duodama apmarinantis vaistas iš Amerikos, ir jį operuojama amerikoniškais instrumentais.

"Jis yra nuneštas į paskutinę jo pasilsio vietą, ant amerikoniškų naščių ir palaidotas grabėje iškastoj su amerikonišku krapštuku; pylimas virš jo kuno yra padarytas amerikoniškais spatais.

"Štai aplinkybės, štai pragaras iš kur mes semiame dabartinį musų gerbuvį."

Kongresmanas Humphrey sako, kad mums nereikia norėti gerbuvio kuris kyla iš kitų žmonių ašarų ir kraujo, ale gerbuvio — pirklybos —kuri paeina iš laimingumo, gerbuvio kitų.

375,000,000 BLĖDIES PADARYTA RYTŲ-PRUSIJOJ.

Galutinai buvo sutaisyta surašas blėdies ką karė padarė Rytų-Prusijai. Pasirodo, kad viskas yra kur kas blogiau, negu buvo manyta, kuomet tikros statistikos dar nebuvo. Surašas seka:

Visiškai arba iš dalies sunaikinta 24 miestai, 600 kaimų, 300 dvarų ir 34,000 budinkų.

Išplėšta, 100,000 namų

Užmušti arba sunkiai sužeisti; 2, 000 civilių žmonių.

Nugabenta Rusijon, 10,700 ypatų.

Pabėgėliai, kurie buvo butinai priversti apleisti namus, tarp 350,000 ir 400,000.

Užmušta arba nunešta rusų, 135,000 arklių, 250,000 galvijų, 200,000 kiaulių; 50,000 avių, 600,000 vištų ir 50,000 žasų. Iš viso, blėdies padaryta ant 375 milijonų dolierių.

Prusijos parlamentas suteikė 100 milijonų dolierių del pašelpimo Rytų-Prusijos žmonių ir del atstatymo jų namų, bet jau pinigai baigiama išleisti, o darbas dar tik pradėtas.

MARSO PUOTA.

Fantazija.

Susišaukęs-suvadinęs
Ant Šventos Ramybės puotos
Visas žvaigždes sidabrines.
Iš ploties neišmatuotos, —
Didelės dangaus berybės,
Ir Neptuną ir Venėrą, —
Draugus kiltos išmintybės;
Kurie skraido aplink ėrą,
Aplink ugninį žvaigždyną;
Didis Marsas prakalbėjo
Į Jupiterį - kaimyną,
Kuris šale jo sėdėjo.

— Pažiurėk žemyn į tolį,
Kaip ant musų sesers-žemės.
Skerdžia piauna brolis brolį,
Kaip jų protas dar aptemęs!
Cha-cha-cha! Užuot mylėtis
Sandoroj gražiai gyventi,
Jie-gi žudos'... Reik' stebėtis!...
Žmogus galintis protauti,
Žmogus viešpats daug-galingas,
Valdąs jures, žemę, orą, —
Dar gana neišmintingas, —
Pildo darbą taip nedorą.
Dar vis mažas supratimas,
Iš kvailystės. iš paikumo,
Amžius tvera tas skerdimas;
Juk tai reikia bent kantrumo!

Cha-cha-cha! gardžiai kvatojo
Ir Jupiteris ir Mėnuo,
Kurs beklausąs išsižiojo,
Ir visi svečiai lig vieno.
Cha-cha-cha—aidai juokingi
Skrido per dausas ant žemės,
Kur žmoneliai nelaimingi,
Kur likimas jų aptemęs...
Bet jų niekas neišgirdo,
Niekas nei nepastebėjo
Vien giraitę vėjai virkdo,
Vien girdėtis špiegas vėjo.
Ir kanuolių gudus trenksmas
Apgalėjo Marso juoką.
Vėlai kilo raudos keiksmas.
Nieks sustabdyt jų nemoka...

Cha-cha-cha —žemyn nupuola
Miršta nykumoj pražuvęs,
Tarsi sudužęs į uolą,
Vėl pradingsta lyg nebuvęs.
Vien padangėje augštoje,
Kur Ramybės puotą kelia,
Nesiliauja bekvatojęs,
Pilsto-geria vyną žalią
Marsas vaišindams kaimynus
Džiaugias, juokiasi, puotauja,
O ant sesers-žemės sunus
Vienas kito lieja kraują...

1916. **Merkynės Vaidyla.**

PO MEDŽIU.

Mieli broliai ir seserįs:—

Tiek kartų męs susirinkome čionai po medžiu ir tiek daug visokių reikalų apkalbėjome, man rodos, kad jųs patįs galite užlipti ant kelmo ir pakalbėti kitiem o kartu ir man. Daug yra ant svieto klausytojų, kurie gerai klauso ir rodos seka kiekvieną gerą žodį kuri išgirsta, bet mažai taip taikosi prie gyveno, kaip geri žodžiai nurodo. Tamsus žmogelis dručiai prasikalsta priešai visatos galybę neklausydamas pamokinančių žodžių; už tą nusidėjimą jis tankiai atsako, tankiai kenčia baisias ligas, tankiai palydi savo jaunąs dienas nesubrendęs ir nepažinęs šios pasaulės. Žmogus kuris klauso pasaulėje tiesos žodžių o paklausęs praleidžia pro ausis, nesielgia pagal juos, nors jis persitikrinęs ra kad žodžiai teisingi bet jis pagal juos nepapratęs elgtis ir savo paprastu keliu nueina. Tokis žmogus taip gi yra panašus tamsiam žmogeliui, kuris visai neklauso gerų žodžių. Niekad neateis gerovė ant šios pasaulės pakol žmogus neklausys tiesos žodžių, pakol pats jų gerai neapmąstys ir pakol kitam nepasakys ir pats pagal juos nepasielgs.

Delto mums reikia žmonių kurie mums ką nors gero papasakotų, kurie elgtųsi patįs pagal savo dorą išmintį, kad platytusi geros nuomonės, ir kasdien rinktusi ir didintusi žmonės po medžiu. Taip gi musų priederystė visada iš visur tarpe musų draugų turėti vieną, kuris nepraleistų progos o pasistojęs augščiau krutintų mus mintį, mintį doros, mintį darbštumo ir blaivumo, mintį drąsos prie gerų darbų, mintį prakilnaus savotiškumo, mintį žiurėjimo į pasaulę aiškiomis akimis, be baimės, kaip kad žiuri kudikis žingeidaudamas aplinkui save, be baimės, be prietarų. Kaip greičiau męs išsiauklėsime pas mus ir tarpe musų geresnes mintis, kaip prišauksime žmogų tamsybėje ėsantį prie apšvietos, prie klausymo, kaip greitai išauklėsime iš jo bailios dvasios kaipo laukinės, kada padarysime mislijantį ir veikianti ką gero del naudos savo ir žmonijos, tada musų buvis pasigerins. Kiekvienas męs turime mėginti pasistoti augščiau tarpe savo mislijančių brolių ir seserų ir šaukti prie kokio nors gero, ar tai butų geros mislies, gero skaitymo, gero rašto arba gero darbo.

Kada mųs bus daug, tada męs beveik visur rasimės: mes busime ten kur vyras su pačia barasi, mušasi, už nieką tik iš savo tamsybės ir pagiežos; mes busime darbo vietėje, kur nesutikimas randasi tarpe darbininkų, kur vienas kitą nori kaip nors užgauti. Męs busime ant susirinkimų draugijų, kur vienas narys nori šmeišti kitą, kelia barnį ir nesutikimą, męs busime ten kur turčiai barsto milijonus dolierių kruvinai uždirbtų per jų pakinkytus darbininkus. Męs busime ir tose vietose, kur partyviškai, aklai, žmogų ir žmones mokina, ne dėl jų, ne del žmonijos naudos. Mes busime ir bakužėje varguolio, kurs aptemęs ir vargų suspaustas, kenčia vargą ir gamina sau vargą. Visur musų rasis ir kur tik mes busime, visur męs mėginsime traukti savo draugą, savo artymą, savo giminę prie gero kelio prie geros minties, prie naudingų darbų.

Gal kur męs mėginsime ką gero padaryti, ten bus dešimts žmonėm, iš jų gal tik vienas paseks gerą rodą, gerą patarimą, o kiti nueis savo paprastu užimo keliu ir tai męs labai galime pasigirti daug nuveikę. Tie kurie neklauso gero kelio netrukus paklys ir nuvargę atsimins tavo žodžius, tie geri patarimai nebus užmiršti. Gal daugelis atmins tuos žodžius ir pasitaisys, išeis ant gero žmogaus. Tie kurie atsimins po laikui pasigailės. Buti žmogum po medžiu nereik įstojimo mokėti, ir jokių mėnesinių nereik; nes tai yra darbas dvasios, mus vienija tiktai musų mislies galybė.

O koks milžiniškas musų darbas, koks naudingas! Ana Jonas eina jau trečiu kartu į karčiamą; vaktuok, gelbėk jį kaip įmanai, eik paskui, gauk jo atvdą. parvesk namon. Gal turi laiko, pasidarbuok su juom per kokį laiką, atbovyk jį, neduok pragerti jo protą, kad visiškai nepražutų.

Toje šeimynoje kur tu gyveni, kyla negerovė, pažiurėk ir apmastyk ar negalėtum kokį budą išrasti žodžiu arba darbu pasitarnauti kad ta pekla užgestų. Apsidairyk gerai ar neatrasi kas tą peklą kursto ir mėgink kurstytojus užbovyti, pasukti jų nuomone į šoną, kad jos nesmelktų tiesiog ant tų aukų.

Štai tu ir į draugija priguli, matai kas ten darosi tarpe draugų. Vienas mandras kitas dar mandresnis, visi giriasi teisybe, darbštumu. Žiurėk ar neatrasi kokio nors budo, kad nukreipti jų atydą ant to jog tas riksmas tai nė vienam nariui neduos jokios garbės tik piktumą, neramumą ir susilpnėjimą draugijos.

Ar tu nedirbai kada su darbininkais, dirbtuveje, ar nematei, kaip vienas "bosui" duoda kyšius, papirkinėja ir mėgina pralenkti tokiu budu kitus, ištvirkina silpną darbo prižiurėtoją ir priverčia kitus duoti donias. Patėmyk ar negausi budo ir progos šitokiam darbui kelią užbėgti, nes darbininkai ir taip mažai uždirba. Jeigu iš jų mažo uždarbio dar reikia daryti kyšius, jiem niekas kaip vargas lieka.

Kur tik eisime, visur atrasime tokių atsitikimų kur žmogus po medžiu vartodamas savo protą labai gali pritaikyti savo spėkas prie gero darbo. Kiekvienas baisiausias atsitikimas pasidaro tik per mažutėlę priežastį, nuo mažos kibirkštėlės vis pasidaro didelė ugnis. Kunigas Šmitas nebutų mirčia nubaustas kad žmogus po medžiu jam butų pasakęs "Matau ką tu darai, liaukis!" Kunigo Žebrio piktdariai nebutų jį užmušę ir patįs pražuvę kad netoli jų butų buvęs žmogus po medžiu ir surikęs "Judošiai, ką jųs darote!"

Europos karė nebutų prasidėjus kad žmogus po medžiu butų sugriebęs ranką žmogžudžio, kuris nušovė Austrijos įpėdinį. Visi musų gyvenimo takai pilni tokių atsitikimų, kur męs galime gero padaryti. Taipgi, neapleiskime musų užduoties, darbuokimės tykiai su juoku ant lupų, ramiai, bet nenuilsančiai, nesigirdami, tik veikime ir patįs sau rokuokime kiek męs užslopinsim negerovių pasaulėje. Kiek męs sučėdysime ašarų ir gyvasčių. Mes neturime laukti kad tik gesinti blogumus bet turime rupintis kad pasaulė žengtų pirmyn. Delto kur tik galime, kyleskime jaunus žmones prie mokslo, prie lavinimos ir pakylimo.

DARBININKŲ ŽINIOS.

Pennsylvanijos advokatų susivienijimas padavė valsti jai projektą, kad panaikinti kalėjimus o į jų vietą prasikaltėliams užvesti šešias dideles ukes valstijoje, kur galėtų dirbti.

* * *

Danijoj randasi 16,000 moterų priklausančių prie unijų.

* * *

Toronto mašinistai ketina reikalauti trumpesnės darbo dienos.

* * *

Valstijos New Jersey fabrikuose dirba nemažiau. kaip 232,000 darbininkų.

* * *

Arti 300,000 ypatų dirba ant elektrikos gelžkelių Suvienytose valstijose.

* * *

Kooperatyviškos draugijos mieste Bradford, Anglijoj, turi tarp 40,000 ir 50,000 narių.

* * *

Visose Suvienytose Valstijose randasi suvirš 6,000,000 fabrikuose dirbėjų ir 1,600,000 gelžkelių darbininkų.

* * *

Trečia dalis ypatų dirbančių dabartinėse Chinijos industrijose yra moterįs ir vaikai.

* * *

S. H. Walker, buvęs mayoras, Altoona, Pa., pasibaigus jo tarnystai, sugrįžo prie darbo gelžkelių dirbtuvėje.

* * *

Kolegijų mokytojai, vadinami profesoriai, šioj šalyje gauna nuo $450 iki $7,500 ant metų.

* * *

Pakėlimas algos 22,000 darbininkų audinyčių Rhode Island valstijos buvo prižadėtas.

* * *

Raportas parodo, kad skaičius darbininkų New Yorke daug padidėjo ir mokestįs fabrikuose buvo pakeltos pastaruoju metu.

* * *

Dailydės miesto New Yorko reikalauja 70 centų ant valandos; Brooklyne 62½ centų o New Yorko priemieščiuose, 56¼ centų. Jie atsisako dirbti daugiau negu 54 val. į sąvaitę.

* * *

Kansas City (Missouri) susiorganizavusiem mašinistam pavyko gauti 8 val. darbo dieną kuone visose dirbtuvėse. 28 dirbtuvės sava valia sutrumpino darbo dieną nuo 9 iki 8 val.

* * *

New Yorko mieste randasi 40,000 moterų stenografų-knygvedžių. Dabar pradedama organizuoti šias moteris į vieną didelę uniją kuri bandys iškovoti 8 dol. ant sąvaitės kaipo mažiausią mokestį.

* * *

Visi bedarbiai Paryžiuje, kurių vardai randasi valdžios surašuose turi kortelęs, su kuriom jie gauna po 25 c. ant dienos. Ant kiekvieno kudikio bedarbių šeimynoj, užlaikymo duodama 10 c. ant dienos.

FRANCIJA.

(Tąsa)

Kvaila "Direktorių" politika, buvo vėl įtraukus Franciją karėn su tvirta koalicija susidedančia iš Anglijos, Austrijos, Rusijos ir Turkijos. Kolei Napoleonas veltui bandė užimti Egiptą, jo santėvynainiai Europoje pralošė visą Italiją, ir jau buvo kuone visai įveikti, kuomet rusai, užpykę kad austrai per savo nesumanumą ant nieko pavertė visus nuveikimus garsaus generolo Suvarovo, Šveicarijoj, pasitraukė iš koalicijas.

Francija, bent laikiniai, buvo išgelbėta, bet "direktorių" valdymas jau buvo įkyrėjęs žmonėms kurie galutinai aiškiai patėmijo, kad jų buvis buvo nė kiek nepagerėjęs per kruviną revoliuciją, kad jie buvo įgiję tik naujus, ir tai visai negabus, ponus. Neužganėdinimas žmonių pradėjo vis aiškiau rodytis, kuomet Napoleonas, staiga apleido Egiptą, ir sugrįžo Francijon. Jo nepasisekimas sunaikinti Anglijos pirklybą buvo pamiršta;— žmonės atminė tik kad jis buvo pergalėjęs turkus. Visa Francija šaukėsi į jį, kaipo į vienatinį žmogų gana gabų, gana tvirtos valios, kad pasekmingai išvesti šalį iš dabartinės betvarkės; ir kuris sutaikindamas laisvę su tvarka, išreikštų pilną reikšmę revoliucijos, ir parodytų kaip galima perdirbti įstatymus, sutvarkyti finansus ir įvesti tikrą politišką lygybę.

Sutraukęs kelis pulkus savo grenadierių į Paryžių, kad įbauginti direktorius ir parlamentą, ir su pilnu pritarimu didesnės dalies Francijos žmonių, Napoleonas paėmė dalykų valdymą į savo rankas. Jis įvedė naują konstitucija, sulyg kurios jis buvo išrinktas republikos pirmu "konsuliu" ant dešimts metų. Jam buvo paskirta du pagelbininku konsuliu ir prieg tam buvo senata ir įvairųs buriai rodininkų, tiesų užžiurėttojų ir t.t. Bet ištikrųjų, visa valdžia priklausė nuo Bonaparto; kiti valdžios nariai turėjo šokti ant jo grajimo. Bet tamsųs žmones, kurie buvo taip kovoję prieš karalių despotizmą, nepatėmijo, kad jie buvo papuolę į dar didesnio despoto rankas; mat jiem buvo suteikta konstitucija, jie turėjo šiokį tokį parlamentą ir viršiausias valdonas vadinosi "konsuliu" taip kaip senos Romos republikos perdėtiniai.

Bet Napoleonas buvo išmintingas despotas, kuris šale savo garbės, troško ir žmonių gerbuvio. Kad užtikrinti gerbuvį ir tvarką šalyje, reikėjo taikos. Delto Napoleonas bandė įvykdinti taiką su Anglija ir Austrija, su tom sąlygom, kad viskas pasiliks kaip prieš karę. Bet Anglija ir Austrija neužsitikėjo Napoleonui ir taipgi jos manė, kad Francija buvo daug labiau nuvargus, negu ji ištikro buvo, ir neapsiėmė. Tada Napoleonas, su keleta jo gabiausių generolų pradėjo žygį, kuris tuoj privertė Austriją pasiduoti. Jis pats, staiga perėjęs per Alpų kalnus pavasaryje 1800 m. užklupo ant austrų ties Marengo, ir visai sunaikino jų kariumenę. Kuomet Austrija dar vis priešinosi, Napoleono generolas Moreau skaudžiai sumušė austrus ties Hohenlinden. Austrija tada sutiko ant paliaubų ir atidavė Francijai Belgiją, Luxemburgą ir vokiečių teritoriją ant kairiojo kranto Reino upės. Tuo tarpu, Italija taipgi vėl pateko po francuzų kontrole. Išpanija atidavė Francijai Louisianą (milžinišką koloniją Amerikoj, kurią francuzai pralošė Septynių Metų Karėje). Vien Anglija dar nepasidavė. Napoleonas veltui bandė pergalėti jos laivyną ir užblokuoti jos portus, vienok galutinai ir Anglija nors nepergalėta, bet gi nuvargus nuo šių nuolatinių karių, susitaikė.

Taikai įvykus, Francija tapo vėl taip galinga kaip laike geriausių metų Liudviko XIV-to viešpatavimo. Holandija, Belgija, dalis Vokietijos, (iki Reino upės), Šveicarija ir Italija jai priklausė. Ji buvo padarius sutartį su Rusija, Turkija, Bavarija ir Prusija. Ir visa ši galybė, buvo iš priežasties Nepoleono. Lengva suprasti, kad jis buvo tapęs taip populiariškas jogei pirma gavo konsulystę ant viso gyvenimo o paskui, 1804 m. jam pavyko apsišaukti imperatorium. Teisybė, atsirado žmonių, ypač jakobinų ir bajorų, kuriem Napoleono pasielgimas nepatiko. Bet jis susekė visus suokalbius prieš jį ir apmalšino visus pasipriešinimus.

Tuo tarpu, Napoleonas buvo įvykdinęs Francijoj puikiausią systemą valdymo, ką Europa buvo mačius nuo nupuolimo Romos. Akyse valdžios, visi Francijos žmonės buvo lygųs, taip kaip geidė revoliucijonieriai. Bet valdžia vienok buvo dručiai sucentralizuota, kiekvienas kaimas neturėjo tos autonomijos apie kurią buvo svajota pirmose revoliucijos dienose. Napoleonas netik buvo patsai stebėtinai gabus, bet ir mokėjo pasirinkti sau kaip gabius generolus taip ir gerus civilius darbininkus, ir su jų pagelba, jis sutvėrė įstatymų Kodeksą pavadintą nuo jo "Code Napoleon" sulyg kurio Francija valdoma ligi šiai dienai. Jis taip gi sutvarkė Francijos finansus ir įsteigė Francijos tautišką banką. Po tam, jis sutaikė valdžią su Bažnyčia, vėl įvedė katalikystę kaipo tautos tikėjimą. Jis soteikė amnestiją 150,000 bajorų ir t.t. kurie buvo pabėgę laike revoliucijos; statė ir pertaisė kelius, kanalus, prieplaukas; steigė mokyklas. Pirklyba, įvairios industrijos, ukininkystė, viskas pagerėjo. mokestįs, teisdarystė buvo teisingi; brolybė ir lygybė, jeigu ne pilna liuosybė viešpatavo Francijoj ir jos žmonės pradėjo jaustis laimingais.

Bet Napoleonas nebuvo užganėdintas. Nors, budamas sunus neturtingo salos Corsica advokato, jis buvo pastojęs imperatorium Francijos, vienok dar jam to neužteko. Jis geidė tapti valdonu visos Europos—gal visos pasaulės. Ir ši berybė, paiki ambicija buvo priežastis netik jo bet ir Francijos nupuolimo, įtraukė visą Europą karėn, ir lėšavo milijonus gyvasčių ir neišpasakytus turtus. Bandymas įveikti visą Europą prasidėjo 1803, karėje su Anglija. Nuo tada, iki 1815, kuomet Napoleonas buvo ištremtas ant Šv. Helenos salos, kuone visa Europa buvo įtraukta beveik nuolatinėje karėje. Pertraukos buvo trumpos, ir tai užimtos suokalbiais prieš Napoleoną.

Per tuos metus, Napoleonas įveikė Austriją, Prusiją ir kitas vokiečių valstybes, Švediją, Rusiją, Išpaniją, Portugaliją, pastiprino savo valdžią Šveicarijoj ir Belgijoj bei Holandijoj, atėmė žemes nuo popiežiaus ir pasisavino ir tas dalis Italijos, kurios dar ligi šiol buvo liuosos, atėmė didelius plotus žemės nuo Austrijos, ypačiai visą jos pajurę ir t.t. ir t.t. Per kelis metus jis elgėsi kaip jis norėjo su Europa — apsivedė su Austrijos karalaite, padalino karalystes tarp savo šeimynos ir gabių generolų, sugriovė senas valstybes ir įsteigė naujas — abelnai privertė visus drebėti prieš jo vardą Jam nepavyko įveikti tik vieną Angliją, kuri, savo saloje, apginta milžiniškų laivynų, galėjo vis priešintis jam. Ir tai buvo ši mažytė sala, Anglija, kurį įvykdino nupuolimą didžio Napoleono.

Mat Napoleonas, negalėdamas kitaip nubausti anglų, bandė priversti visas Europos tautas kurias jis apgalėjo, nepirkliauti su Anglija. Ale tas nubaudė netik anglus, bet ir blokuojančias šalis, delto jos nekantriai kentėjo Napoleono paliepimus arba prešinosi, kaip Rusija darė. Kad nubausti Rusiją už peržengimą žodžio, Napoleonas 1812 m. įvykdino jo garsų užpuolimą Rusijos teritorijos, ant kurio jis netik nieko nelaimėjo, bet pražudė arti 500,000 kareivių nuo nuovargio, ligų, bado, šalčio ir kazokų atakų. Pargryžęs namon be kariumenės, Napoleonas gavo neperkokį priėmimą. Mat francuzai, kurie jį buvo mylėję, pastaruoju laiku pradėjo jo nekęsti, už tai kad jis buvo daugelį jų iššudęs bereikalingose karėse ir baisiai pakėlęs mokestis del apdengimo bereikalingų lėšų.

Vienok jam pavyko vėl greitai surinkti kariumenę del numalšinimo visų pavergtų tautų, kurios, išgirdę apie nelaimę sukilo. Bet Napoleonas neįstengė jų numalšinti. Vieton to, jos paėmė Paryžių ir jis turėjo atsisakyti nuo sosto. Napoleonas buvo ištremtas ant salos Elba (Tarpžeminėse Jurėse), kuri jam buvo pavesta. Tuo tarpu, Bourbonų karališka šeimyna buvo vėl užsodinta ant Francijos sosto. Ale Liudvikas XVIII-tas taip negabiai valdė, kad mažai partijai, kuri vis garbino Napoleoną pavyko jį vėl paršaukti Francijon, kovo 1, 1815 m. Visa Europa vėl sudrebėjo. Bijodami duoti Napoleonui laiko surinkti didelę kariumenę, anglai ir prusai, nelaukiant kitų sąjungininkų, greitai užpuolė Belgiją. Ir tenai, netoli Waterloó, 18 d. birželio, 1815, Napoleonas buvo galutinai pergalėtas, ir netrukus, amžinai ištremtas.

Pabaiga bus.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

SO. BOSTON, MASS.

Nedėlioje, vasario 20, po pietų, Lietuvių svetainėje, atsibuvo prakalbos parengtos Tautos Fondo. Prakalbas atidarė pirm. M. Vienys. Jis pranešė apie tikslą prakalbų ir taipgi, kad 15 d. balandžio Bostono Lietuviai turės "Tag Day", t. y. dieną viešo aukų rinkimo. Toliau kalbėjo kun. J. Maliauskas apie karę ir net pravirkdino žmones. Po tam Gabijos choras padainavo dvi daini. Antras kalbėtojas buvo anglas, p. F. A. Nolan, vedėjas "The Somerville Enterprise." Jisai atnešė linkėjimus lietuviam nuo Somerville anglų ir ragino lietuvių jaunimą taip darbuotis aukų rinkime kaip žydai neseniai darbavosi. Toliau deklemavo Alberas Kališius ir padainavo dvi daini J. Varaitis. K. Vysniauskutis ir M. Podeliutė irgi padeklemavo gražias eiles. Trečias kalbėtojas buvo anglas, advokatas G. A. Shields, kuris interesuojasi lietuviais ir jų istorija. Jis patarė lietuviams labiau supažindinti kitus Amerikos gyventojus su lietuviais, jų siekiais ir t.t. tada, galima bus gauti didelę pašalpą del Lietuvos nuvargėlių. Ketvirtas kalbėtojas, kun. F. Kemėšis, aiškino apie tikslą vienybės ir ragino jaunimą rašytis del aukų rinkimo, ir nesigėdyti, nes jie neprašys sau pašalpos, bet aukų del vargstančių brolių. Toliau p-lė Visnauskaitė padeklamavo keletą eilių ir penktas kalbėtojas, prof. Dillon iš Harvard College, Cambridge, Mass. pradėjo kalbą. Jis pasakė, kad lyg šiol jis buvo nieko nežinojęs apie lietuvius. Ant galo, Gabijos choras padainavo dvi daini.

Prie rinkimo aukų ant "Tag Day" prisirašė apie 50 ypatų, bet pažymėtina, kad tai daugiausiai tie, kurie iš Lietuvos atėję. Bet kur tie iš musų kurie čia gimę? Kodėl jie neinteresuojasi Tėvynės vargais? Čionai turi buti tėvų kaltė, kad neįkvėpė jiems Tėvynės meilę.

Ir vėl Butrimas.

CLOQUET, MINN.

Šio miestelio ligonbutyje randasi žmogus tarp 40-50 metų amžiaus, apie 5 pėdų augščio, pilkų plaukų, smulkaus veido ir sudėjimo, nosis riesta. Jo vardas Jonas Ivanovičia, gimęs apie Papilę, Kauno rėdyboj. Nuo mažų dienų buvo išėjęs ant tarnystos į Latviją. Gyvenęs ir pačią su vaikais turėjęs palei Rygą. Atvažiavęs rodos į Illinois valstiją, Chicagoje turi pažystamų. Jis yra buvęs Joliet, Ill. ir buvo kokios tai draugijos lankomas ir prižiurimas. Paskui gyvenęs Duluth, Minn.; ten [illegible]ėjęs pažystamų, bet jokio [illegible]šio nežino, ir vardų ne[illegible]nena, nes labai sunkiai [illegible] plaučių uždegimu ir [illegible]s taip mainosi, kad [illegible] su juo susikalbėti. [illegible]ėtų susižinoti su pažystamais ir butų gerai duoti žinią jo pačiai. Rodos kad jis ilgai negyvens.

Kas žinote apie tokį žmogų, meldžiu atsišaukti ant žemiau paduoto antrašio. Siusdami laišką, butų gerai kad prisiųstumėte ir kokį nors paveikslėlį. Prisiųsti paveikslėliai ant pareikalavimo bus sugražinti mano lėšom.

Pažymėtina, kad ligonis paskiausiai dirbo Cloquet Lumber Co. Camps, iš kur buvo pargabentas ligonbutin.

Mr. Peter Kugelevicze,
P. O. Box 471
Cloquet, Minn.

BALTIMORE, MD.

Vasario 13 d. D. B. (Darbininkų Balso? Red.) Bendrovė parengė vakarą, kurio programa susidėjo iš prakalbos, paskaitos ir deklemacijos. Svarbiausių kalbėtojum buvo Drg. J. Šmitas, P. P. Darbininkų Unijos organizatorius. Drg. Šmitas kalbėjo apie dabartinę Europos karę ir apie Amerikos kapitalistų šauksmą, kad ginkluotis. Ragino spiestis po P. P. Darbininkų Unijos vėliava, sakydamas, kad kada visi busime susiorganizavę, tai galėime pasakyti, kad karės mums nereikalingos ir mes jų nenorime. Didelis rankų plojimas pasigirdo po p. Šmito prakalbos.

---

14 d. vasario buvo debatai, kuriuos iššaukė A. C. W. of A. unijos organizatorius, p. M. Dusevičius. P. Dusevičius sukritikavo P. P. Darb. Uniją ir sakė kad laike Lawrenco streikų, vadovai šios unijos pavogė suaukautų pinigų. Drg. J. Šmitass atsakė ant užmetimų ir taip gerai nurodė viską, kad p. Dusevičius prisipažino jogei apsiriko. Drg. Šmitas laimėjo debatoje.

Vasario 14 d., priemiestyje (West Port) buvo rastas lietuvis sušalęs mirtinai. Sušalimo priežastis, girtuoklystė. Baltimorėje, jau du lietuviu žuvo, ačiu girtuoklystei. Apart to kuris sušalo, vienas užsimušė puldamas per langą. **P. P. Y.**

PITTSBURG, PA.

A. P. G. L. A, 4-ta kuopa parengė vakarienę savo nariams. Ant vakarienės užkviesta ir Birutės choras, kuris padainavo keletą lietuvių tautinių dainelių, vadovaujant p. J. Grojauskui. Publika buvo labai užganėdinta; išėmus kelias ypatas, kuriem geriausias palinsminimas yra rudis ir degtinė.

Abelnai, vakarienė buvo labai gražiai sutaisyta ir rengėjams verta didelę garbę už tai suteikti. Stalai buvo gražiai išrėdyti ir vėliau paveikslai vakarienės buvo nutraukti. Buvo užkviesta ir centro valdyba ir perstatyti nariams 4-tos kuopos pirmininko.

Laike vakarienės ir pasilinksminimų, nebuvo užmiršta ir karės nukentėjusi. Aukų jų naudai surinkta 30 dol. ir 5 centai.

Geistina butų, kad ir kitos kuopos A. P. G. L. A. imtų pavizdį nuo 4-tos kuopos ir renktų panašias vakarienes.

Šiuo tarpu, Pittsburge geri laikai. Mokestįs visur pakelta ant 10 nuošimčių — kai kur ir ant 20 ir darbdaviai bei užžiurėtojai parodo daugiau pagodos darbininkui, nestumdo kaip pirmiau.

Pittsburgo gyventojas.

HARTFORD, CONN.

Šis miestas neperdidelis, bet stovi labai puikioj vietoj, papuoštas įvairiais parkais. Lietuvių čionai nemažai randasi. Turime keletą pašelpinių draugijų; nekurios jų labai puikiai gyvuoja, turi daug narių ir neblogai stovi iš finansinio atžvilgio. Kas link apšvietą musų tarpe tai geriau nė nekalbėti. Truksta ir sumanumo. Paveizdan, jei kada pasigirsta tarp lietuvių draugijų paraginimas visom draugijom susidėjus pasistatyti svetainę, tai senieji draugijų nariai rėkia, kad nereikia . O delko nereikia? Delto, kad jie papratę visad pas svetimtaučius traukti ir atiduoti jiems visą pelną; patįs nemoka to pelno suvartoti. Patartina Hartfordo draugijom geriau susiprasti ir pasistatyti savo svetainę.

V. Strazdas.

POTTSVILLE, PA.
Iš kalėjimo.

Musų kalėjime randasi 184 žmonės iš viso, tarpe kurių randasi 23 lietuviai. 2 žmonės nuteisti ant mirties už kitų ypatų nužudymą. Vienas lietuvis turintis 63 metus už savo pačios nužudymą. Męs lietuviai kaliniai turime įsikurę savo knygynėlį tik vargas, kad jame neperdaugiausiai randasi knygelių. Mus knygynėlį kontroliuoja P. A. J. Banisauskas iš Minersville, Pa. Dėl musų knygynėlio aukavo šios ypatos: Marijona Benevičienė iš Cambridge, Mass, 11 egz. knygelių: kas nors prisiuntė iš Brooklyn, N. Y. 11 egz., bet jo pavardė buvo nuplėšta. Juozas Kristopaitis iš Last Creek, Pa. 1 egz. aukavo kas kitas ale neprisiuntė pavardės. Amerikos Lietuvio Redakcija paaukavo 2 No. gerb. laikraščio. Vardan visų kalinių, tariu širdingai ačiu visiem aukautojam knygų ir laikraščių. Męs kaliniai meldžiam ir toliaus visuomenės paremti musų knygynėlį knygom ir laikraščiais. Kas kokią knygelę malonėtų paaukauti del musų knygyno, lai siunčia šiuo adresu:

Alek. Kamaroski
Cell 109, County Prison,
Pottsville, Pa.

MONTELLO, MASS.

Vasario 22 d. atsibuvo vaikų Žiburėlio draugijos koncertas, vadovaujant gerbiamam kompozitoriui M. Petrauskui. Koncertas jau nuo labai senei buvo laukiamas. Programas buvo labai gražus; buvo deklamacijų, eilių , dainų ir net Mokslo Draugijos nariai prisidėjo. su dainoms, ir smuikos griežimu. Ypač p-lė Veronika Putvinskaitė užganėdino publiką savo maloniu balseliu. Kitas programo numeris, kuris visiem patiko, buvo šešių mažų mergaičių šokimas lietuvių tautiškų šokių kaip tai Klumpakojis ir Suktinė. Ant galo, apie 90 vaikų, t. y. visas Žiburėlio choras sudainavo keletą dainų, iš kurių "Avižėlė ir kiškelis" geriausį įspudį padarė. Vaikams padainavus griausmingas delnų plojimas tęsėsi per kelias minutas. Tuo tarpu, maža mergaitė prisiartino prie gerbiamo kompozitoriau ir suteikė jam gėlių bukietą. Publiką tuomet dar labiau delnais plojo. P. Petrauksas atidavė gėles choro vaikams, kurie visi pasidalino po šakutę. Vaikai kurie sėdėjo publikoj, grįždami namon, verkdami tėvams išmėtinėjo, kodėl ir jiems nebuvo galima giedoti su choro vaikais ir gauti "nuo tokio gražaus vyro" po kvietką!

Turiu dar šį tą pridurti apie veikimą musų kolonijos dailės srityje. Turime savo svetainę ir nuo seniai pas mus randasi skaitlingų ir turtingų įvairių pakraipų draugijų. Vienok pirmiau jie tankiausiai susirinkę tik pasibardavo ir išsiskirdavo.

Nekurie vietiniai surengdavo vakarus, kurių papuošimas buvo "Maikė su Tėvu," "Rožytė su Mama," "Džian Bamba" ir panašiai. Tokia "dailė" ant galo taip nubodino žmones, kaip Lietuvoje septynios sąvaitės gavėnios.

Bet paskutiniais laikais, Lietuvių Mokslo Draugijos Choras ir Vaikų Žiburėlio Draugijėlė pradėjo kitokios rušies vakarus rengti. L. M. D. Choras ketina neužilgo pastatyti "Birutę" ant scenos. Linkėtina jiem geriausių pasekmių.

Mėlynas Paukštelis.

GARDNER, MASS.

LSS. 89 kuopa, vasario 15 ir 16 surengė paskaitas, kurių prelegentu buvo p. F. J. Bagočius. Temos: "Tikėjimo pamatai;" "Velnias ir jo zbitkai." Žmonių abu vakaru atsilankė vidutiniškai. Nors paskaitos buvo gana ilgos — t sėsi per 2 val. ir pusę, vienok rodos žmonėm patiko.

* * *

TMD. vietinė kuopa, vasar. 19 sulošė veikalą "Gudri Našlė". Atlikta vidutiniškai, nors butų buvę galima daug geriau sulošti. Žmonių ne perdaugiausiai atsilankė.

* * *

Vasario 20, vietos piliečiai sutvėrė "Piliečių Neprigulmingą Kliubą." Buvo pakviesta keli kalbėtojai, bet per nesusipratimą nepribuvo. Jų vieton kalbėjo anglų kalboje miesto Kancleris adv. Hoban. Jeigu kliubas pasirodys veiklus, tai galės daug naudos atnešti vietos lietuviams.

* * *

LSS. 89 kuopos susirinkime, atjausdami nelaimę patikusią dramų rašėją Br. Vargšą, draugai sumetė jam $3.50 aukų.

* * *

22 d. vasario, "Birutė," merginų bei moterų draugija parengė šokius. Kaip matyt, turėjo buti daug uždarbio. "Birutės" Draugija turi 28 nares.

Vietos lietuviai turi valgomų daiktų kooperacijinę krautuvę, jau 5 metai. Bet ji ne taip bujoja kaip galėtų, nes jos užžiurėjimas silpnas o prieg tam, nekuriem žmonėm, išduota daug ant kredito o anie nesistengia atlygin ti.

Apšvietą Mylintis.

NEW HAVEN, CT.

Nors šiame miestelyje dar bai dabar gerai eina, bet g atsiranda tokių dykaduonių, kurie nori svetimo prakaitu buti sotųs. Kad pirmiau atsitikdavo plėšimų, tai netaip stebėtina, bet dabar irgi tas pats. Taip žmogus gyvendamas krašte miesto susivėlavęs ėjo namon pro tiltą kuris šio miesto gyventojam yra gerai žinomas — tarpe New Haven ir Fore Haven. Ties šiuo tiltu pastojo jam kelią keleta plėšikų. Jie netik atėmė užmokestį, kurią žmogelis buvo tą dieną gavęs, ir dar keletą dolierių ką jis turėjo su savim, t. y. apvogė iki paskutiniam centui, ale ką tik dar gyvastį neatėmė. Laikas dar ne buvo pervėlus, taip kad vaikai bežaizdami apielinkėje išgirdo šaukimus ir pranešė artimiausiam policistui. Žmogelis, labai sumuštas, buvo nuvežtas ligoninėn. Plėšikų dar nesugavo, nors jie jieškomi.

R. N..

HARTFORD, CT.

Praeitame "Amerikos Lietuvio" numeryje tilpo korespondencija, kurioj pažymėta, kad čia randasi tarp 3-4 tukstančių lietuvių. Tas neteisybė. Musų čionai nemažas burelis, bet visgi ne 3-4 tukstančiai. Hartforde yra daug gerų ir blaivų veikėjų o ypač 6 kuopa Vyčių.

10 d. spalio 1915 m. pradėta statyti bažnyčia kuri visai nėra ant juoko padaryta, kaip rašo p. H-tis. Tiesą pasakius, ta bažnyčia nėra dar nė gatava; turime tik sklepą bet galima sakyti, kad visose Naujos Anglijos lietuvių kolonijose nėra tokio puikaus sklepo kaip musų. O už tai mes turime buti dėkingi musų klebonui, kun. J. Ambotui, kuris yra nenuilstantis dvasios veikėjas ir geras vadovas. Kun. Ambota sutvėrė keletą naudingų kuopų, o ypatingai kooperatyvišką korporaciją, kuri tuoj mano imtis už darbo, tai yra atidaryti krautuvę.

K. A. K.

Iš LONDONO, Anglijos.

Darbai pas mus gerai eina, ir uždarbiai nemenki, dabar ir darbdaviai švelnesni, tai ne kiti laikai. Nekuriose dirbtuvėse net truksta darbininkų. Jau ir lietuviai dabartiniame laike gali ant kiek pasirinkt sau tinkamesnius darbus.

Lietuvių daugiausiai yra čia apsigyvenusių Kauno ir Suvalkų gubernijų.

Kaip kurie lietuviai labai apgailėstauja savo tėvynės Lietuvos, ir dabar tenais likusių savo brolių ir sesučių, tėvų, žodžiu, sakant dabartiniam laike yra kiekvienas tarpo saves artimas giminė.

Mes tarpe anglų turim laimingą gyvenimą, ir prieglaudą; niekados niekas mus nepersekioja nė ant jokio daikto. Tik mes turim saugotis girtuokliavimo ir neįsipykti anglams. Nekurie iš musų kalba: "At, kad anglijonai užvaldytų Lietuvą, tai butų mus gyvenimas!" Taip kalbant neapsirinka.

Užstojus vasario mėn. oras dažnai mainos, ir net kartais palyja.

Turėdamas laiko kitu kart daugiaus parašysiu "Amerikos Lietuvio" skaitytojams.

Kalnavertis.

Gately & Rogers
DRAPANŲ KRAUTUVĖ

Galite pirkti drapana mokėdami $1.00 ant nedėlios.

Vyrų siutai, overkotai, moterų dresios ir kotai.

Ateikite visi!

Gately&Rogers
21 Pleasant St.
Worcester, Mass.

MARGUMYNAI.

BAIGIAMA IŠNAIKINTI ŠLAPIUS.

Visų didžių žvėrių medžiotojų didžiausia ambicija yra užmušti šlapį (slonių) su nepaprastai ilgom iltimi. Bet sakoma, kad pastaraisiais keliais metais ta ambicija labai retai išsipildo. Šlapiai kurie yra užmušti, yra daugiausiai jauni, su nelabai didelėm iltimi. Milžiniškų, senų, nuo 50 iki 100 metų šlapių jau beveik nėra.

Sakoma, kad Afrikos šlapiai nuo kurių puikiausias "šlapio kaulas" gaunama, yra jau kuone visiškai išnaikinti. Pietinėje Afrikoje šlapių jau visai nėra, o kitose dalyse to kontinento jie taip gi baigia dingti. Priežastis to, yra niekuomet nepasotintas žmonių gobštumas, ir didelis reikalavimas šlapio kaulo del įvairių išdirbinių.

Tik keleta metų atgal viena kompanija biljardų apvalių dirbėjų, suvartojo nemažiau kaip 95 poras ilčių į vieną mėnesį. Taip kad del šios vienos firmos reikėjo užmušti kas met po 1,100 šlapių. Kaip tik prieš šią karę, vien Londone kas met buvo parduodama 300 tonų, šlapio kaulo.

Didžiausia pora ilčių, ką baltveidis medžiotojas kada gavo, svėrė 372 svarus. Smithsonian Institute, Washington, D. C. randasi dvi labai ilgos iltįs. Viena yra 11 pėdų ilgio, o kita 11 pėd. 6 co. ir sveria 143 svarų. Iltįs šlapių, kurie dabartiniame laike pagaunama, turi paprastai tik 50 svarų.

DIDŽIAUSIAS ELEKTRIŠKAS LOKOMOTYVAS.

Didžiausias elektriškas lokomotyvas inžinas) bus vartojamas Chicago, Milwaukee and St. Paul geležkelio kompanijos ant elektriško kalnų gelžkelio. Jis trauks pasažierinius ir tavorinius trukius. Šis inžinas turi 112 pėdų, 8 col. ilgio, sveria 284 tonus, ir turės jiegas 3,000 arklių. Jis galės traukti 2,500 tonus tavorų greitumu 16 myl. į valandą o 800 tonų pasažierinį trukį 60 myl. į val. Ilgainiui, 50 šiokių inžinų bus padirbta.

ŽYDŲ MIESTAS.

Miestas Saloniki, kuris dabar yra sąjungiečių drutvietė, gana prieš graikų norą, per kokius du tukstančių metų buvo graikų miestas, paskui papuolė po turkų jungu, ir išbuvo taip per kuone šešis šimtus metų. Nors jie įsteigė 40 mahometonų bažnyčių, ir visa valdžia buvo jų rankose, turkai negalėjo padaryti turkišką miestą iš Saloniki. Jame vis radosi daugiau graikų negu turkų. Nuo 17-to šimtmečio didesnė pusė to miesto gyventojai buvo žydai, ir kuone visa miesto pirklyba radosi jų rankose.

Žydai atvyko į Saloniki 16 tame amžiuje iš Išpanijos, kur jie buvo labai persekiojami. Turkai ir šiandien vadina Saloniki žydus "spaniolais". Į tris šimtmečius kurie praėjo, Saloniki žydai labai praturtėjo ir jų laivai aplankė visus vakarinės Europos portus su tavorais iš rytų šalių. Nekurie iš jų išvirto į mahometonus ir buvo tarp garsiausių Turkijos valdžios vyrų.

AUTOMOBILIAI VALSTIJOJ KANSAS.

Sulyg jos gyventojaus skaičiaus Kansas yra turtingiausia valstija šios šalies. Šis turtingumas apsireiškia gražais namais, gerom drapanom, bet ypač automobiliais. Pasirodo, kad aplamai imant, viena iš kiekvienų dviejų šeimynų turi po automobilių. Skaitliuojant pagal ypatas miestas Pawnee turi po automobilių del kiekvienų 9 ypatų; Stafford del kiekvienų 10 ypatų; Mitchell po automobilį del kiekvienų 12 ypatų o MacPherson del kiekvienų 13.

Kansas turi 77,000 registruotų privatinių automobilių o viešų automobilių gal randasi kokis 1000. Du metai atgal, Kansas turėjo tik 34,945 automobilių. Visi valstijos automobiliai verti į 750,000 dol.

Juokai.

EVOLIUCIJOS KELIU.
(Ne-tai sakmė).

Senovėje pasakos
buta,
Buk lapė sutikusi
liutą
Taip žiaurų taip piktą
bestaugiant, —
Išalkusį aukos
belaukiant.

Ir mat kokio
buta dalyko, —
Jie pirmą syk
taip susitiko.
Be dyvo, — kad lapei
čia baimė,—
Nes gręsia
pavojus-nelaimė.

Tuoj leidosi liutas,
kaip vėjas,
Ir leteną savo
uždėjęs
Ant lapės, jau rengėsi
piauti,
Kad maisto sau alkanam
gauti.

Bet laiko laputė
neleido, —
Prisiglaudė prie jojo
veido,
Ir meilintis tuojaus
pradėjo, —
Šypsojos, akutėms
žėrėjo.

Nors liutas galingas.
ir diktas,
Išalkęs, susierzinęs,
piktas,
Bet lapę taip labai
pamylo,
Kad atėmęs koją,
prabylo:

— Tos akys tikrai
stebuklingos,
Nes spėkos manosios
galingos,
Apveikti jų nekaip
negali. —
Ir tykus nuėjo į
šalį.

Taip buvo senovės
laikuose,—
Taip yra ir šiose
dienose.

Kaip vyras tik pradeda
barti,
Užtenka jo žmonai
ištarti:
"Mieliausis-gražiausis
tu mano!" —
Tuoj šypsosi lupos
Antano,
Ir vėlai gražiausia
tykoje,
Gyvena ramybės
taikoje.

* * *

Matyt, neteisybė,
kad žmonės
Išsivystę yr'
iš beždžionės, —
Kaip sako tuli .....
cicilistai,
Arba atskalunai—
marksistai.

Nes jeigu jau žmonės
ir vystės
Iš žvėrių senos
giminystės, —
Tai vyrai iš liutų
išėjo,
Kitaip atsitikt
negalėjo,
O daili lytis —
moterystė,
Iš lapės tikrai
išsivystė.

Hocus Focus.

VIETOS ŽINIOS

WORCESTER, MASS.
Antroji "A. L." — Worcesterio Lietuvių Mokyklos paskaita.

Sekmadienį, vasario 27 d. Beaver Hall svetainėje buvo antroji W. L. M. paskaita apie šiandieninę karę su stereoptiniais paveikslais. W L. Mokyklos vedėjas, p. M Šalčius pirmiausiai aplamais papasakojo kaip prasidėjo Didžioji Europos karė ir del kokių priežasčių. Jis visai teisingai nurodė, kad karė prasidėjo ne del Austrijos sosto įpėdinio. Prano-Ferdinando užmušimo, bet delto, kad atskiros Europos valstybės, pasinaudodamos devynioliktojo amžiaus didžiaisiais išradimais augštai išpletojo savo prekybą ir pramonę, išdirbo savo šalių turtus ir turėjo jieškoti sveetur naujų rinkų savo išdirbiniams-prekėms ir žalios medegos savo pramonei-išdirbimui. Šitame darbe labiausiai pasižymėjo jauna, energinga Europos valstybė Vokietija. Ji su savo pramone mėgino kištis ten, kištis šen, bet visur jai kelią pastodavo anglai, francuzai ir kitos valstybės. Ji delto jautėsi visuomet nuskriausta ir užgauta ir rengėsi į karę. Austrijos sosto įpėdinio nužudymas tai buvo tik gera proga pradėti karė. Bet, kad išsiteisinus prieš savo žmones, vokiečių kaizeris taip gudriai veda dalykus, kad išrodo ištikro ne jo kaltė pradėjime karės, o Rusijos, kuri neduoda Austrijai sutrinti mažosios Serbijos ir dar nepradėjus Vokietijai mobilizuotis sutraukia savo kariuomenę į jos pasienį. Toliau prelegentas taiko savo paskaitą prie rodomųjų paveikslų ir aiškiai, trumpai papasakoja apie atskirus karės atsitikimus, paaiškindamas drauge apie įvairius karės pabuklus. kaip antai: apie šarvuotus traukinius, automobilius, zepelinus, aeroplanus, kanuolių šovinius, submarinas, karės laivus — šarvuočius ir skraiduolius. Pabaigęs rodyti paveikslus, papasakoja apie tai, kas jam pačiam teko matyti karės metu Lietuvoje: kaip iš pradžios nutruksta visas jaunas, kulturis Lietuvos gyvenimas, kokią baimę pergyvena Lietuvos gyventojai, girdėdami pirmuosius šuvius, kaip rusų kariuomenė nuterioja Mažąją Lietuvą, kaip vokiečiai įžengia į Suvalkiją ir atvaro rusus iki Nemunui, kaip išrodė Lietuvos vietos po mušiais, kaip ėjo karė per Kauno ir Viliniaus gub., kaip žmonės bėgo ir t.t. Prelegento nuomone labiausiai nukentėjo Suvalkų gubernijos dalis — Dzukija, Šiaulių, Ukmergės, apskr. ir Vilniaus gub. lietuviškoji dalis, o dabar tebekenčia labiausiai Ežerėnų apskritys. Pažymėtini prelegento žodžiai: "Dabar Lietuva išgriauta, o kas bus, jei rusai stums vokiečius atgal — tuomet nebeliks neitų sodžių ir gyvenimų, kurie yra pasilikę kur atokiau nuo kelių! Ir teisingai manoma, kad mums gręsia nutrynimas nuo žemės veido — visiškas, išnaikinimas!" Užbaigė savo paskaitą kviesdamas visus lietuvius dirbti savo šviesai ir kulturai. "Visa, sakė prelegentas: kas didina mušų materijalę gerovę pavieniai ir bendrai, kas kulturina mus — šviečia — tą mes turime palaikyti, nežiurint iš kurios pusės tas eina, o kas musų šviesai, kulturai, materijalei gerovei nieko neduoda, tik sukelia mumyse vaidus, tą mes turime pamesti!" Ištikro reikia tarti gerb. prelegentui ir Worcesterio Lietuvių Mokyklai širdingą ačių už taisymą tokių paskaitų. Reikia tikėtis, kad Worcesterio lietuviai ir toliau taip skaitlingai lankysis tose paskaitose, kaip ir šitą kartą ir pamaži, bet tikrai šviesis ir lavinsis.

Ateinantį sekmadienį paskaitų rengėjai paskelbė, kad bus skaitoma apie Lietuvos Autonomiją, drauge priminė apie Worcesterio Lietuvių Vakarinę Mokyklą, ragindami įstoti jon (Lamartine Street Evening School) nuo 7:15 iki 9:15 ir Dieninę — nuo 2:30 iki 5:30. (96 Green st.)

Dt.

Tautos Fondo Komiteto atsišaukimas į worcesteriečius.

Tautos Fondo Komitetas rengiasi apvaikščioti Šv. Kazimiero tautišką šventę 5 d. kovo, A. O. H. svetainėje, ant Trumbull gatvės prasidedant 7 val. vakare. Bus du kalbėtojai iš kitų miestų, kun. A. Petraitis ir p-lė Anastazija Petrauskaitė iš Waterbury, Conn. Worcesterio Lietuvių benas grajis ir bus gražių dainų, vadovaujant vietiniam vargonininkui, p. J. Čižauskui. Bus deklamacijų, kokių worcesteriečiai dar negirdėjo. Taip gi tą vakarą bus renkamos aukos del musų brolių ir seserų, kurie kenčia didelį vargą, šaltį, ir badą po karės lėtena prispausti.

Tai gi, gerb. worcesteriečiai, nepamirškite atsilankyti ant šio vakaro.

Nekurios Worcesterio lietuvių draugijos ir gi dalyvaus šiame vakare.

T. F. Komitetas.

Lietuvos Sunų Dr-jos metiniai šokiai.

4d. kovo, prasidedant nuo 7:30 vakare, atsibus Lietuvos sunų dr-jos metiniai šokiai, Father Mathews svetainėje; 118 Green gatvės. Šokiai bus nepaprastai gražųs, ir kadangi tai bus paskutinis balius prieš užgavėnias. tikimasi, kad worcesteriečiai skaitlingai atsilankys. Liet. Sunų Dr. Komitetas visus užprašo širdinga.

Neišpildys Unijos reikalavimų.

Worcesterio Unija Siuvėjų baltų moterų drapanų, kuri turi 725 narius, ketina pareikalauti darbo sąvaitę 49 valandų; 6 dol. kaipo mažiausią mokestį del tų kurie pradeda mokintis darbo ir abelną pakėlimą mokesčių ant 20 nuošimčių del tų kurie dirba dienoms; taip gi pakėlimą mokesčių "piecework" darbininkų.

Kompanijos baltų drapanų dirbtuvių Worcesteryje, laikė susirinkimą, ant kurio jie nutarė atmesti šiuos reikalavimus, kaipo negalimus buti įvykdinti del ekonominių priežasčių.

Netikėtai užtroško.

Poni Eliza Flynn, ir jos brolis Richard Park, netikėtai užtroško nuo gazo, kambaryje brolio, ant 139 Summer st. Poni Flynn buvo atvažiavus iš kito miesto pažiurėti savo brolio.

Paskaita.

Trečioji "Amerikos Lietuvio Kursų" paskaita bus sekmadienį, kovo mėn. 5 dieną. Bus skaitoma: "Apie Autonomiją" Beaver Hall. 9 Bartlett St. Pradžia 8 v. vakare. Paveikslai bus rodomi iš įvairių tautų gyvenimo.

Nežinomas vyras pasikorė.

Lavonas nežinomo vyro buvo atrasta kybant baltinimo kambaryje dirbtuvės Peter Wood Dyeing Co., ant Middle River kelio. Dirbtuvės sargas atrado to nežinomo žmogaus kuną, dar šiltą apie 12:30 naktyje vasar. 25-25. Nieko nesirado žmogaus kišeniuose ar ant jo kuno, su kuom galima butų jį identifikuoti. Žmogus nebuvo darbininkas tos dirbtuvės, ir sargas nežino kaip jis įėjo į dirbtuvę.

Nusižudęs žmogus buvo apie 5 pėd. 8col. augščio ir svėrė apie 150 svarų. Jis turėjo gal kokius 45 metus; plaukai jo tamsųs, usai rudi, veidas labai sukudęs ir išblyškęs, rodos, kad jis buvo neseniai sirgęs. Drapanos jo menkos.

Chinijoj randasi 2,723 sve timtaučių kompanijos, kurios duoda darbą 52,799 ypatoms.

Suskaitliuota, kad pirmas metas Europos karės lėšavo Belgijai 2 bilijonu, 630 milijonų dol. o Vokietijai penkis syk tiek. Anglijos nuostoliai yra suvirš 6 bilijonus, 290 milijonų per pirmą metą. Tame skaitliuje rokuojama netik gatavas turtas kuris buvo išeikvotas, bet turtas kurį žmones kurie žuvo butų uždirbę jeigu butų ant toliau gyvenę.

VOKIEČIŲ KALBAI PRAMOKTI

Jau gatavas vadovėlis, sutaisytas parankiausiu budu, taip kad į trumpą laiką galima pramokti atsakančiai vokiškai susikalbėti.

Knygelė didelio formato parsiduoda po 35 c. Reikalaukite šiuo adresu:

"Amerikos Lietuvis"
15 Millbury st.
Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIO Agentas
J. MIERNIKAS
221 Ames St.
Montello, Mass.

BIJOU TEATRE 24 MILLBURY ST.

Would you do as much for *your* girl?

Jump into the river—dive under the submerged wreck of a great express train—and pull her out half dead, to safety.

Earle Williams saves beautiful Anita Stewart in just this way, in

The Juggernaut

A Vitagraph Blue Ribbon Feature

Exciting! Yes, but there are calmer moments when you get an opportunity to see the romantic acting of these two great stars.

Ketverge, 2 d. Kovo, 1916 metuose

Bus rodoma

Juggernaut Baisioji Katastrofa Gelžkelio.

Su katastrofa eina įdomi istorija, kuri surengė tą atsitikimą; labas įdo mus pamatymas. Nepamirškite!

Tikietas Tik - - - 5 Centai.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau Stanislovo Redzevičiaus; Suvalkų gub. Šilavoto par. Ingavangio kaimo. Meldžiu atsiliepti.

Juozas Redziavičius,
1425 Huron ave. Sheboygan, Wis
(9)

Pajieškau pusseserės Marės Giliutės-Kučinskienės; Judelių kaimo; Kalvarijos gmino ir pavieto, Suvalkų gub. Pirmiau gyveno Neu Yorke, jau 18 metų kaip Amerikoj. Ji pati ar pažįstami praneškite.

5 Hale St.
Worcester, Mass.

Pajieškau tetos Uršulės Tumavičaitės ir dėdės Vincaus Termianos; Kauno gub. Šiaulių pav. Jie patįs ar pažįstami malonėkite pranešti. Svarbus reikalas.

Bronislava Norkaitė
5 Hale st. Worcester, Mass.

PAMETĖ.

Pametė 50 dol. ant Water st ant gatvės ar gal bekernėje su mašnele pereitą nedėldienį eidama iš bažnyčios nuo nešparo. Jeigu kas rado ir sugražįsite gausit 5 dol. dovanų.

Paulina Glavickienė
28 Dorchester St.
Worcester, Mass.

KNYGELĖ SUSIRINKIMŲ VEDIMUI.

Antru kartu perspaudėm knygutę kaip apsieiti susirinkimuose pagal parlamentariškas tiesas. Jeigu priguli į draugiją nusipirk šitą knygutę tai mažiau sukelsi barnių tik 5 c. ir pora centų prisiuntimas.

MOKINKIS RAŠLIAVOS!

Kodėl Rekadcijos ir leidėjai atmeta jusų raštus? Kodėl truksta žmonių, mokančiųjų vesti knygas, rašyti korespondencijas, korektuoti raštus, dirbti lietuvių spaustuvėse? Užtat, kad jus neturėjote progos pramokti savo kalbos taisyklingos rašybos.

Amerikos Lietuvio Kursai įsitaisė kalbos taisymo ir mokinimo biurą, kurio tiksias yra mokyti taisyklingos rašybos. Delto visi tesiunčia jam savo korespondencijas, raštus ir laiškus. Jis pataisys visas jų klaidas ir duos nurodymų, kaip reikia taisyklingai lietuviškai rašyti, kur reikia dėti rašto ženkleliai, kaip reikia sustatyti sakiniai, kad jie butų lengvai įskaitomi ir visiems įmanomi. Tai geriausias ir lengviausias budas neturint lietuvių kalbos mokyklos, išmokti savo rašybos. Visi, kas nusimanote save neužtektinai mokant rašybos, siųskite mums savo raštus pataisymui arba kreipkitės į mus reikalaudami patarimo.

Už pataisymą rašto, nedidesnio 2 lakštų popierio imame 25 centai. Ir krasos ženkleliai siuntinėjimu. Adresas:

Raštų Taisymo Biuras
15 Millbury St.
Worcester, Mass.

DIDELIS SKIRTUMAS.

Du daiktai iš šono žiurint gali turėti venodą išveizdą, bet didelis skirtumas jų tarpe. Paimk dvejas gyduolias, abejas dėlei pagydymo užkietėjimo ir abejos gydo. Vienų gydymas nespartus, skausmingas ir užgaunantis Kada kitos dirba greitai, nepakeldamos skausmo. Vienos iš jų nusilpnina kuną, kitos tvirtina kuną. Tas yra skirtumas tarpe kitų gyduolių ir Triners American Elixir Karčiojo Vyno. Šioji gyduolė netaik išvalo kuną natularišku ir tikru budu, sutvirtindama tuom pačiu laiku bet dar išgydo daugelį pilvo ir žarnų ligas, nerviškumą ir sustiprina kraujį. Kaina $1.00 aptiekose Jos Triners Mfg. 1333-1339 S. Ashland ave. Chicago, Ill.

Bereikalo kentėti kada Trinerio linimenta greitai pagydo. Pamėgink nuo reumatizmo, neuralgijos, sutynimo ir štyvumo gauto nuo valčio. Kaina 25 ir 50 c. per pačtą 3 5ir 60 centų.

LIETUVIS KRIAUČIUS

Siuvame vyriškus ir moteriškus drabužius pagal naujausias madas. Moterįs ir merginos turinčios senos mados drapanas atneškit mums o mes pertaisysime ir atnaujinsim pagal naują madą.. Broliai pa.aikyikte lietuvį!

K. GAGAS
423 Millbury St.
Worcester, Mass.

Draugijų Reikalai.

LIETUVIŲ LIT. DRAUGIJA, DETROIT, MICH.
paėmė "Amerikos Lietuvį" už organą savo draugijai.

DETROIT, MICH.
Lietuvių Lit. Mokslo Draugija paėmė Amerikos Lietuvį už savo organą.

Pirm. K. Abyshell,
295 Greely ave.
Pagelb. J. Triburas,
Užrašų rašt. J. Vaitiekunas,
204 Cardoni ave.
Iždin. M. Mazelis
Iždo globėjai: J. Vaitiekunas ir A. Mitrikas.

Mėnesiniai susirinkimai atsibuna kas pirmą nedėldienį kiek vieno mėnesio, Svetainėje **Dom Polski,** ant Forest ave. ir kampas Chene gatvės.

Švento Kazimiero Draugija iš Sheboygan, Wis.
paėmė "Amerikos Lietuvį" savo organą.

Prez. **Andriejus Kudirka,**
Sekr. **Juozapas Austravičia**

GERI DANTĮS REIŠKIA GERĄ SVEIKATĄ.

Prižiurome ir sutaisome DANTIS GERIAUSIAI. Ateikite

DR. WILLIAM B. McDONALD
DANTISTAS
154 Front St., Worcester, Mass.

J. Dirsa ir K. Konopka
160 ir 162 Water Street,
WORCESTER, MASS.

Puikiausia Užeiga

pakelingam ir kiekvienam lietuviui gerai užeiti. Alutis gardus, Šnapšelis smamus, Vynas Cigarai nesuskaitomam pasirinkime. Nepamirškite!

Kuopni Vaistai
ir užtikrintos
GYDUOLĖS.

Mes esame importuotojais visokių vaistų ir galime pristatyti visados kuopniausius ir šviežiausius jumi vaistus. Pas mus galite gauti ir plačiai žinomas gyduoles Groblewskio kaip Zmejacznik, Rožių Balsamas ir visą eilę Severos gyduolių pas mus galite visada gauti.

Importuoti vaistai pas mus galima gauti. Musų kainos yra žemiausios.

Daktarų receptai kogeriausiai speciališkai sutaisomi

BREWER & CO.
56 FRONT STREET,
WORCESTER, MASS.

Užsakymai prisiųsti pačtu, greitai išpildomi.

SUTINUSIOS KOJOS.

Ir skaudančios strienos paeina nuo ligos inkstų, uždegimo ar kitokį skausmą, užsalikymą šlapumo arba skausminga šlapiavimą, geltligė ir nesveiki viduriai umiai pereis vartojant Severos Gyduoles nuo Inksų ir Kepenų, (Severa's Kidney and Liver Remedy). Ta gyduolė yra labai naudinga vaikams, kurie nakčia susišlapina.

p-nas Ad. Kraipovich iš Coldale, Pa. parašė: "Aš patariu visiems vartoti Severos gyduolę kurie tik serga inkstų arba kepenų liga nes aš nuo jos išsigydžiau." Prekė 50 c ir $1.00 visose aptiekose. Reikalauk Severos gyduolę. Jeigu vietinėje aptiekoje ne gautum, tad kreipkis šiuo antrašu:

W. F. SEVERA CO.
Cedar Rapids, Ia.

P. A. DĖDYNAS,
20 Alpine st.

Patarėjas visokiuose kaluose prisirašant *Susivienijimo Lietuvių Ameriko*

MOTERŲ SKYRIUS.

New Yorke randasi 15,000 moterų kurios užsiima vien grindų plovimu.

*

Tris penktadalis belgų pabėgėlių Anglijoj yra moterįs.

*

Poni Hitavka, japonietė, valdo keletą didelių Japonijos bankų.

*

Japonijos mergaičių galvos yra nuskustos iki joms sueina trįs metai.

*

20 moterų dabar tarnauja kaipo policistės Londone, Anglijoj,

*

Valstijoj Oregon tapo įvestas įstatymas, sulyg kurio vyrai ir moterįs mokytojai turi gauti tas pačias algas.

*

Per praeitą metą, trijose valstijose buvo įvykdinti įstatymai, duodant pačiom tas pat tiesas ant bendro tur to kaip vyram.

*

Poni Arthur Gleason, iš New Yorko, gavo dekoraciją Belgijos Leopoldo ordeno. Pats karalius Albertas užsegė jai dekoraciją, kuri buvo suteikta kaipo padėka už jos pasidarbavimą tame Raudonojo kryžiaus skyriuje kuris dažiuri belgus sužeistuosius.

*

Dr. Eve Harding, gydytoja, kuri praktikuoja mieste Topeka, Kansas, pranešė kad ji bus kandidatė del išrinkimo kaipo kongresmonas ateinančiuose rinkimuose.

*

Poni Flora B. Barber, vienatinė automobilių pardavėja Amerikos Ramusiojo vandenyno pajurėje, neseniai pribuvo į New Yorką. Ji perkeliavo visą Suvienytų Valstijų plotį savo automobiliuje, vienų viena.

*

Valstijoj Georgia, per praeitus tris metus, skaičius moterų ukininkių pasidarė dvigubas. Didesnės dalis šių moterų užsiima auginimu kiaulių, galvijų ir valgomųjų daiktų. Vyrai ukininkai daugiausiai užsiima medvilnio auginimu.

Anglijos moterįs, kurių tukstančiai dabar dirba amunicijos fabrikuose, atsižymėjo kaipo nepaprastai geri mašinistai.

*

Oficijalis francuzų paliepimas išėjo, kad moterįs užimtų pagelbininkų kareivių vietas prie dažiurėjimo kariumenės drapanų sandėlių, per siuvimo ir pertaisymo uniformų, ligonbučiuose ir ant kiek galima amunicijos dirbtuvėse.

Apie kudikių dažiurėjimą.

50 nuošimtis kudikių kurie užgema, miršta pirm negu jie pasiekia 10 metų amžiaus. Visoj pasaulėje, 32 milijonai kudikių miršta kas met, ir vis, daugiausiai užtai, kad motinos nemoka juos auginti. Poni S. H. Whiten iš Massachusetts, pirmininkė draugijos del pagerinimo kudikių sveikatos, sako, kad kiekvienas kudikis jeigu jis galėtų, duotų motinoms sekančius prasergėjimus:

Neduokite man nešvaraus pieno.

Nepašildinkite mano pieną iki norite man valgyt duoti.

Neleiskite mano buteliams ir speneliams apskresti ir nepalikite juos kur dulkės arba musės pasieks juos.

Malonėkite man leisti valgyti povaliai — per 15 ar 20 minutų.

Neduokite man čiulpti bananų, saldainių, pyrago, kriaukšlių, kaulų ir t.t.

Neduokite man patentuotų gyduolių., "syrupų" ir tt. jeigu norite kad aš užaugčiau drutas ir sveikas.

Malonėkite neversti mane vaikščioti iki man sueis pilnas metas, jeigu norite, kad mano kojos butų tiesios.

Nemankykite mane perdaug. Leiskite man liuosai spardytis ir verkti laiks nuo laiko. Tas man tik gero padarys.

Neaprengkite mane sunkiom drapanom. Aš augu ir bunu linksmas kaip bunu šiltai aprengtas ale ne kaip bunu suvaržytas, apsunkintas.

Malonėkite nesigailėti man užtektinai šviežio oro duoti. Tas jums nieko nelėšuos o gal sutaupins daug pinigų ką gydytojams reiktų mokėti.

Neleiskite saulei šviesti man tiesiog į akis. Tas yra labai bloga del manes.

Neleiskite mano drapanas ir guolį buti suskretusiu, blogai atsiduodančiu. Tas man labai nemalonu, pravirkdina mane ir gali man ligą duoti.

Apsaugokite mane nuo puolimo, ypač ant galvos.

Nesiveskite mane į krautuves, ant pasilinksminimų ir tt. vakarais. Tas man labai nepatinka. Paguldykite mane anksti.

Speciališka Nuženinta Kaina
Vyriško Laikrodėlio Tik $9.75
Čia parduodame gražiausius ir dručiausius laikrodėlis. Pirk nuo mus visada busite užganėdinti. Taisome visokius laikradėlius, darba savo gvarantuojame. Laikrodžiai, brangus akmenįs gaunami pas mus.
FRANK E. LEKBERG,
534 Main St., Worcester, Mass.

JOHN CHERNIUS,
Lietuviškas Fotografistas.

Atliekame darbą gražiai, pigiai ir greitai. Nutraukiame pagrabus stubose.
Malevojam didelius paveikslus visokiom maliavom už žemiausią prekę. Turime visokių fremų dėl paveikslų ir spilkų visokio didumo
Prisiėjus reikalui nepamirškite lietuvio.
24 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 2385 W

Tel. Cedar 2404
DR. F. B. PUSKUNIGIS
17 Millbury St, Worcester Mass
Priima ligonius sekančiose val:
nuo 8 iki 11 prieš piet,
nuo 1 iki 3 po piet,
nuo 7 iki 9 vakare.

Jei norite turėt gerą laikraštį, tai užsisakykite
"ATEITĮ"
"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoja dienraštį.
"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.
"ATEITIS" yra vedama gabių redaktorių, kuriai sandarbininkauja visa eilė įžymiausių lietuvių rašytojų.
"ATEITIES" kaina tik $2.50 metams ir $1.50 pusei metų. Į užrubežį $3.50 metams ir $2.50 pusei metų. Norintiems "Ateitį" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:
ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pirk Grafofoną Pas Mus

Štai katalogas galite pasirinkti. Puikiausios mašinos už pigiausią mokestį "Amerikos Lietuvio" skaitytojams. Nieko nėra gražesnio ir prakilnesnio, kaip turėti gerą muziką savo namuose.

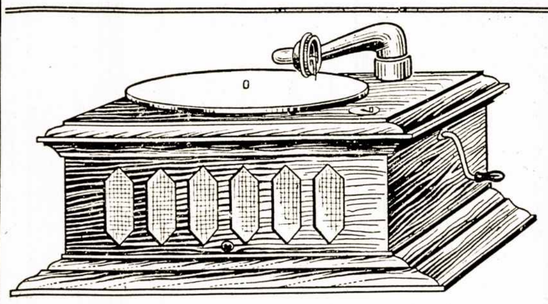

No. 2. BIRUTĖ, su puse tuzino rekordų tik - - - - **25 dol.**

No 1. BIRUTĖ, su puse tuzino rekordų tik - - **15 dol.**

No. 1. Puiki mašima su triuba kurios paveikslo čia nėra po vardu VYTAUTO TRIMITORIUS, labai garsus, su puse tuzino rekordų tik - - - **25 dol.**

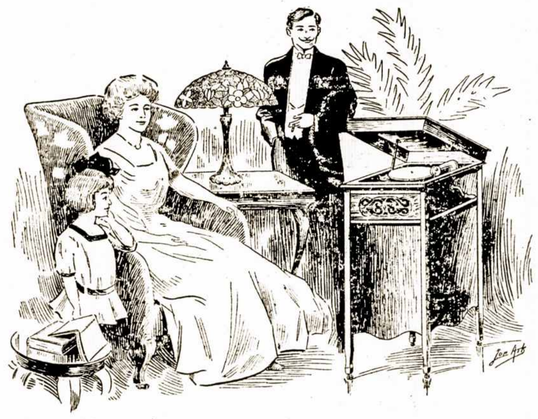

No. 3. BIRUTĖ, kabinetas duoda labai puikų balsą, padėjimas rekordų ir stalčius, viskas užrakinama, su puse tuzino rekordų tik - - - - - - - - - - - - - **55 dol.**

COLUMBIA FEVORITE
Duoda labai švelnų ir mabonų balbą
Kaina - - **50 dol.**

Norinti pirkti brangiausių mašinų malonėkite pranešti.
Pirkite nuo mus, o niekad nesigriaudinsite ir busite musų draugu.

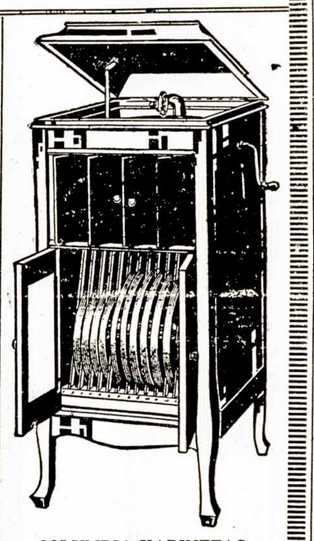

COLUMBIA KABINETAS
labai gražaus juodo medžio, gražiai sutaisytas padėjimas ir balsas labai gražus - - - - **75 dol.**

M. PALTANAVIČIA
15 Millbury St., Worcester, Mass.

AGENTŲ ATYDAI.
Nauja knyga rusams mokintis angliską kalbą parsiduoda po 25 c. Geras nuošimtis pardavėjams, kur rusų randasi, galima parduoti. Reikalaukite pas mus.
M. Paltanavičia,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

MASS. INDŽINIERIŠKA MOKSLAINĖ.

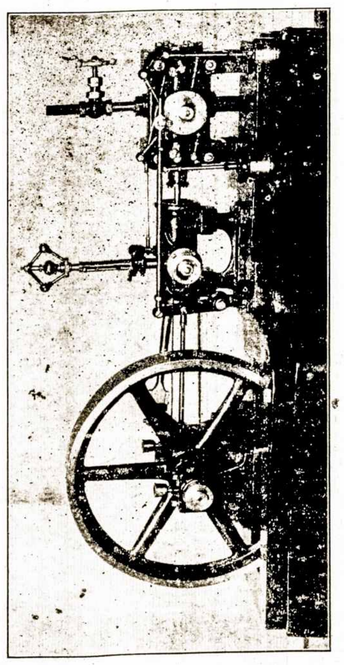

Pagerink savo supratimą, pastok geru pečkuriu, geru indžinieriumi, dabar klesa renkama, gali mokintis dienomis arba vakarais. Mokslas yra praktiškas ant vietos visi įnrankiai, kur gali savo rankom išardyti indžinus, juos sustatyti ir gauti pilną supratimą. Mokyname pakol neįgauname valdžios laisnių išlygos lengvos. Vyrai nepamirškite!

26 Austin Street, Worcester, Mass.

VERNON TEATRAS
VERNON SQUARE
PO NAUJU PRIŽIURĖTOJU
8 PERMAINŲ PARODA
rodoma kožna dieną. Gera muzika.
Tiktai 5 Centai Visiem.

GERA PROGA
Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) . . . . . $ 1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo. 10c
Aritmetika mokinimuisi pokundų, su paveikslais (apdaryta)) 35c
Viso $ 1.60
Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Amerikos Lietuvio" ir $ 1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.
P. MIKOLAINIS
Box 62 New York City

Geriausios Gyduolės nuo Reumatizmo
Dr. HENDERSONS Herb Pigulkos
Kas kenčia nuo reumatižmo gali buti sveiki vartodami šitas gyduoles. Tik $1.00 už baksiuką gaunama pas
M. PALTANAVIČIĄ,
15 Millburp St, Worcester, Mass.

Jeigu nori pajieškoti savo giminių karės išblaškytu, prisiųsk 15c. gausi gromatą pusiau vokiškai, pusiau lietuviškai ir blankas su konvertais į komitetus Tilžės ir Petrogrado. Siunčiant gromatą nereik registruoti.
M. Paltanavičia,
15 Millbury St.
Worcester, Mass.

JUS GALETE IŠAUGITI
PLAUKUS

PASEKMINGAS, MOKSLIŠKAS GYDYMAS DYKAI DEL VYRU IR MOTERIU.

Ar slinka jums plaukai?
Ar pražilę jusu plaukai nuo metu? Ar užkresti kokias nors ne sveikumais ir limpanti jie?
Ar randias plaiskotes, niežas odos galvos?
Ar plinki, bei pradedi plikti?
Ar kenkia kas iš aukščiau pasakytu ligu, tai stenkites apsauguoti jos. Užsakykete iluostrota knygute jusu prigemtą kalba:
"TEISYBE APIE PLAUKUS,"
Parašita europos garsingo specialisto, kurioje randas ivairios žinios:
Gražybe plaukų.—sudejimas plauko ir odos galvos. Priežastis slinkimo plauku ir žilumas—Kaip užlaikyti sveikatą ir išauginti plaukus.—Ir kaip tai i penkius savatis turėti gražius plaukus.—Žili plaukuai.—Barzda.—ir dekavones nuo užganedintu kliętu.
GYDYMAS DYKAI.
Mes galeme pertikrenti kiekviena, kad gyduoles CALVACURA sulaiko slinkimą plauku prašalina plaiskotes ir augina graziuę plaukus Už 10 centu arba krasos markems prisiustus sykiu su Jusu antrašu. Mes išsiučeme kiekvienam dolerine dežute Calvacura—os. N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus." Išplaukete žemiau atspaustą kuponą ir siuskete šianden.
Union Laboratory, Box 434, Union, N. Y.
UNION LABORATORY,
Box 434, Union, N. Y.
Siučiu i dedamas 10 centu del apmokejimo kaštu persiuntimo, meldžiu išsiusti man tojaus jusu dolerine dežute Calvacura N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus."
(Pasiuskete sykiu kupona su jusu antrašu.)

JEIGU SERGATE——
Moterįs užliangusiom ligom, kurias neturit vilties išgydyti pas daktarus, —kreipkitės pas manes o busit užtikrintos sveikata. Aš gydau taip pat ir vyrus
ONA KUPSTIENĖ
366 Millbury St.
Worcester Mass.

S. L. A. Prieglaudos Namo Fondui Dovana
"AMERIKA"
Didžiausias šaltinis visokių informacijų, rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoj gyvenantiems ir į čion atkeliaujantiems lietuviams.
Knyga Didelio Formato 288 Puslapių,
KAINA 75 CENTAI.
Reikaiaudami, kreipkitės šituo adresu:
A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30th St., New York, N. Y.

"Amerikos Lietuvio"
Agentas
L. Savickas,
20 Oxford str.
New Britain, Conn.

D. A. POSILIS
Agentas Amerikos Lietuvio
28 Connerton st.
New Britain, Conn.
Užrašinėja Amerikos Lietuvį New Britaine ir apielinkėse.

"AMERIKOS LIETUVIO"
SPAUSTUVĖ
Spausdina Visokius Spaudos
DARBUS
KAIP TAI:
Knygas, Konstitucijas, Vizitines ir Biznio Korteles, Užprašymus į vestuves, Perstatymus ir Baliams Programus, Afišas, Tabeles, Cirkuliorus, Plakatus, Laiškams ir Konvertams Antgalvius, Sieninius Lietuviškus, Lenkiškus ir Angliškus Kalendorius, Etc.
ATLIEKA GREITAI, PIGIAI IR GERAI.
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

Skaityk ir ISITĒMYK!

Kas mēnesis jus išmokate didelius pinigus už randas. Mokant tik po $11.00 ant mēnesio por 15 metų, priskaitant procentus išsimoka $3,072,14c. ar negeriau už tuos pinigus įgyti savą namą, kuris visuomet neštų jums pelną. -:- -:- -:- -:-

Ar jus girdėjote, kad nuo sava pinigų galima turėti 50 nuošimti pelno? Užeikite, o aš jums prirodysiu. -:- -:- -:-

Aš turiu daugydę namų įvajriuose kraštuose miesto, kuriuos galima pirkti su mažu inešimu—200 dol. ar kiek daugiau. Dadar, laike žiemos, namų ir žemės kainos labai žemos, bet atėjus pavasariui kainos pakyls, o tada su mažais pinigais nebus galima nupirkti.

Pas mane galima pasirinkti kokią tik norite stubą, farmą arba žemės. Patarnauju visuomet teisingai, patarimus suteikiu už dyką. Patarnauju už tlumočiu visuose reikaluose. Skolinu pinigus ant mortgečių.

A. BLAŽYS,
REAL ESTATE AGENTUR
13 Millbury Street.

Ar Susirašai su Savais?

Sausio 4 d., laivas "Kursk" atvežė iš Archangelsko 30 pirmos klesos pasažierų, 175 antros klesos ir 311 trečios. Didesnė dalis šifkorčių buvo jiems iš Amerikos nusiųstų. Taigi, jeigu susirašotė su savais, galite drąsiai jiems laivakortes siųsti. Moterįs su vaikais, merginos gali gerai atvažiuoti. Archangelske galima gauti pasportai iš čia nusiuntus pavelijimą per Konsulį, jie lengvai gaus pasportus ir galės atvažiuoti. Archangelske kompanija turi tam tikrą namą pakeleiviams, kaip kad buvo Libavoje. Laivai iš Archangelsko pradės eiti balandžio mėnesyje, dabar laikas viską sutvarkyti.

Reikale šifkorčių ir siuntimo pinigų kreipkites pas mus

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury St., Worcester, Mass.

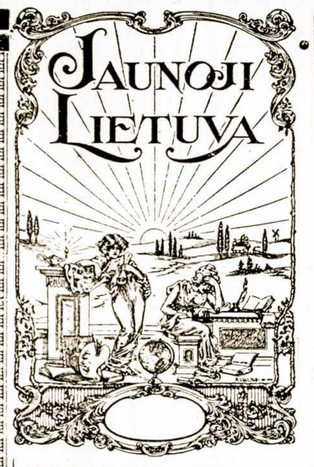

Jaunoji Lietuva

Vienintėlis savo rūšies 64 puslapių Iliustruotas mėnesinis Lietuvių laikraštis.

Jame dedama geriausi moksliniai straipsniai ir geriausios apysakos.

Kalba gryna, graži ir suprantama. Jei nori smagiai ir naudingai laiką praleisti skaityk **Jaunąją Lietuvą.**

Kaina metams $3.00; pusei metų $1.50; vienas numeris 25c.

Užsisakyk tuojaus:

"JAUNOJI LIETUVA"
2257 W. 23 PL., CHICAGO, ILL.

MUSŲ metodą išmokinsime jųs anglų kalbą labai trumpame laike, jusų name arba kliasose dienomis bei vakarais. Rašyk paaiškinimų. Dovanai

American School of Languages
731 W. 18th St. 1741 W. 47th St.
CHICAGO, ILL.

SVIEZĘ PIENĄ
Galima pirkti nuo musų tautiečio
JUOZO URBONO
Atveža į namus
43 Ward St., Worester, Mass.

Siutus ir kitokius rubus

DUOKIT PASIUT MUMS!

Užtikrinam kad Jus sučėdysite pinigu ir turėsite **gražius rubus.** Mes imam materiją iš gerųjų firmu ir primieruojam rubą pagal žmogų, todel nesudarko žmogaus išveizdos ir buna tvirtesni.

GERUS VYRAMS SIUTUS IR OVERKOTUS PIGIAUSIAI GERAI PASIUVAM.

Musų firma randasi New Yorke ir Paryžiuj todel mes greičiau gaunam visokias naujausias formas.

JEIGU NORITE TURĖT GERUS RUBUS PIGEI, TAD ATEIKIT PAS MUS.

Taipgi išvalom ir išprosinam visokias Vyrų ir Moterų drapanas. Tikras Jusų brolis lietuvis

E. G. KLIMAS,

4 SIGEL STREET WORCESTER, MASS.

HOTEL VERNON
Prop. M. Mc. CADY

Puikiausis hotelis vietoje Lietuvių apgyventoj.

VERNON SQUARE,
WORCESTER, : : MASS.

TURKIŠKOS MAUDYNĖS.

Puiki vieta išsimaudyti su paru po bėgančiu vandeniu ir loviuose. Atdara kiekvieną dieną nuo ryto iki velam vakarui. Seredoje moterų diena. Mokestis labai žema.

Turkish Baths, 3 Ledge St., Worcester, Mass.

Vienintėlė Lietuviška Krautuvė,

kuri parduoda visokius vaisus--fruts cukerkas, ledinę smetoną ice cream.

Visokius minkštus gėrymus, cigarus, cigaretus ir tabaką

Baliams, vestuvėms, krikštynoms pristatom į namus. Nepamirškite!

A. ABRAITIS,
85 Millbury St., Worcester, Mass.

NAUJA KNYGA

"VALKATA"

Ką tik išėjo iš spaudos. Tai yra labai puikus dramatiškas veikalas, kuris turi visiem patikti. Šį veikalą siulom teatrų lošėjam, po 35 c. už ekzempliorių.

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury St., Worcester, Mass.

VIETA DARYMO

ICE CREAM.

Darome geriausia Ledinę Smetoną, duodame speciališkai nužeminta prekę, del vestuvių, balių, piknikų ir visokių pasilinksminimų.

KALASHIAN
147 Green St., Worcester, Mass.
Tel. Park 2847.

VINCAS CESNA
ir J. KIELE

Veža anglis ir malkas visiem. Perkrausto žmones ir atlieka visokuius darbus su arkliais.

441 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 3563-W

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj

VIENYBĖ LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

ŽUVŲ RINKA

Šviežiausias žuvįs, oisterius, klemsus, vėžius, taip-gi marinavotus galima gauti kenes. -:- -:-

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėms ir į krautuves.

Sullivans Vernon Sq. Fish Market

PETRAS CIVINSKAS

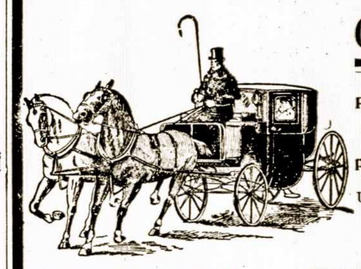

GRABORIUS

Parsamdo karietas dėl vestuvių ir laidotuvių, perka ir parduoda namus

Užlaikom čeverykų ir drapanų.

TEL. PARK 3563-J

411 MILLBURY ST., WORCESTER, : MASS.

Kur bėgi Jonuk?

—Aš bėgų į Conlins čeverykų krautuvę.

10 Vernon Square.

Tę parduoda gerus čeverykus.

Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis

"DRAUGAS"

"DRAUGO" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuviai veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai. -:- -:- -:- -:- -:- -:- -:-

Prenumerata Amerikoj $2.00 metams. $1.00 pusei metų.
" Kitose šalyse $3.00 met. $1.50 pusei metų.

Pažiurėjimui siunčiamas vienas numeris veltui.

Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.,
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Milžiniška Kostumeriška Kriaučių Dirbtuvė ir Drapanų Krautuvė.

J. Vaitkevičia

Siuvame vyriškas ir moteriškas drapanas

J. Davidanis

Valome, prosiname, taisome ir atnaujiname senas. Reinkotus darome ant užsakymų. Parduodame visokias gatavas drapanas.

Kviečiame brolius ir sesseris, su drapanų reikalais kreiptis pas mus. Mes siuvame pagal naujausias madas. Darbą atliekame greitai ir garantuojame.

Kviečiame visus pas mus lankytis, o užtikrinam, kad busite užganėdinti

J. VAITKEVICIA & CO.,
201 Millbury St., Worcester, Mass.

Geriausiai Taiso Laikrodėlius ir šeip visokius daigtus.

Linksma butų susipažinti su lietuviais, nes kalbu lietuviškai.

Kviečiu Atsilankyti Prekės Žemos.

A. FRIEDLAND.
146 WATER STREET, WORCESTER, MASS.

KATALIKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

Visuomenės, literaturos ir politikos iliustruotas laikraštis.

SKAITYKITE IR PLATINKITE

Amerikos Lietuvių Dienraštį "KATALIKĄ"

JIS paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomių straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiškai—krikščioniškoje dvasioje.

Dienraščiui "KATALIKUI" rupi lietuvių reikalai, darbininkų, moterių, jaunimo gyvenimas, lietuviu pramonė ir kulturinis kilimas aplamai.

Amerikos Lietuvių Dienraštį "KATALIKĄ" leidžia

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

JONAS M. TANANEVIČIUS Bendrovės Prezidentas
S. P. TANANEVIČIUS, Bendrovės Vedėjas

DIENRAŠČIO KAINA:

Metams	$5.00.
Pusei metų	3.00.
Trims mėnesiams	1.75.
Dviem mėnesiam	1
Europoje metams	

Pranešikite savo adresą, o gausite pasižiurėjimui vieną numerį velt

Taippat užlaikoma Didžiausia Kningų ir Muzikos Krautuvė

REIKALAUKITE KATALOGO.

Rašydami laiškus ir siuzdami pinigus visados adresuokite šitaip:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

ALD 3249 SO MORGAN ST. CHICAGO, ILL. ALD

Skaitykite ir Platinkite "Amerikos Lietuvį".